Số: 3952/QĐ-UBND
Thời gian ký: 2026-10-30T15:32:27+07:00

ỦY BAN NHÂN DÂN TỈNH CÀ MAU	CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

ĐỀ ÁN

Quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trên địa bàn tỉnh Cà Mau giai đoạn 2026 - 2030

(Kèm theo Quyết định số /QĐ-UBND ngày tháng năm 2026 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Cà Mau)

I. THÔNG TIN CHUNG

1. Tên di sản văn hóa phi vật thể: Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ.

2. Tên loại hình di sản văn hóa phi vật thể: Nghệ thuật trình diễn dân gian.

3. Địa điểm phân bố của di sản văn hóa phi vật thể:

- Tại thời điểm di sản được vinh danh được phân bố tại 21 tỉnh, thành phố gồm: An Giang, Bà Rịa - Vũng Tàu, Bạc Liêu, Bến Tre, Bình Dương, Bình Phước, Bình Thuận, Cà Mau, Cần Thơ, Đồng Nai, Đồng Tháp, Hậu Giang, Thành phố Hồ Chí Minh, Kiên Giang, Long An, Ninh Thuận, Sóc Trăng, Tây Ninh, Tiền Giang, Trà Vinh, Vĩnh Long.

- Trên địa bàn tỉnh Cà Mau, Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ hiện được thực hành rộng rãi tại nhiều địa phương trong tỉnh, với sự tham gia của các câu lạc bộ, đội nhóm văn nghệ quần chúng và cộng đồng cư dân tại 64 xã, phường, tạo nên môi trường sinh hoạt văn hóa truyền thống phong phú và bền vững.

4. Năm di sản văn hóa phi vật thể được UNESCO ghi danh: Năm 2013

5. Cơ quan trực tiếp quản lý đề án: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

6. Thời gian thực hiện đề án: Giai đoạn 2026 - 2030.

II. SỰ CẦN THIẾT VÀ CĂN CỨ XÂY DỰNG ĐỀ ÁN

1. Sự cần thiết xây dựng đề án

Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ là loại hình nghệ thuật dân gian đặc sắc, hình thành và phát triển gắn liền với đời sống văn hóa - tinh thần của cư dân Nam Bộ, trong đó có tỉnh Cà Mau. Nghệ thuật Đờn ca tài tử không chỉ là hình thức sinh hoạt văn hóa, giải trí mà còn là phương tiện giao lưu cộng đồng, thể hiện tâm tư, tình cảm, nhân sinh quan và bản sắc văn hóa của người dân vùng sông nước. Nghệ thuật Đờn ca tài tử góp phần gắn kết cộng đồng, nuôi dưỡng đời sống tinh thần lành mạnh, tạo không gian sinh hoạt văn hóa truyền thống trong gia đình, làng xóm, câu lạc bộ. Loại hình nghệ thuật này còn là môi trường để truyền dạy, kế thừa các giá trị văn hóa từ thế hệ trước sang thế hệ sau, góp phần giáo dục truyền thống, bồi đắp lòng tự hào và ý thức gìn giữ di sản.

Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ đã được UNESCO ghi danh là Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại, khẳng định giá trị độc đáo, tiêu biểu của văn hóa Việt Nam trong kho tàng di sản văn hóa thế giới. Việc bảo vệ và phát huy giá trị di sản không chỉ là trách nhiệm đối với cộng đồng chủ thể mà còn là nghĩa vụ của Nhà nước trong việc thực thi các cam kết quốc tế, góp phần quảng bá hình ảnh đất nước, con người Việt Nam, thúc đẩy giao lưu văn hóa và phát triển du lịch bền vững.

Việc triển khai và thực hiện Đề án là nhằm tiếp tục khẳng định giá trị nghệ thuật to lớn của Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ, một loại hình nghệ thuật được UNESCO vinh danh là Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại; đồng thời, góp phần thực hiện tốt tinh thần Nghị quyết Trung ương V khóa VIII về *"Xây dựng và phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến đậm đà bản sắc dân tộc"*, Nghị quyết Hội nghị Trung ương 9 *(khóa XI)* về "Xây dựng và phát triển văn hỏa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước"; Nghị quyết số 23-NQ/TW của Bộ Chính trị về *"Tiếp tục xây dựng và phát triển văn học, nghệ thuật trong thời kỳ mới"*.

Bên cạnh những giá trị đặc sắc, nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trên địa bàn tỉnh Cà Mau hiện đang đứng trước nhiều thách thức và nguy cơ mai một. Đội ngũ nghệ nhân phần lớn đã lớn tuổi, trong khi lực lượng kế cận còn mỏng, chưa được đào tạo bài bản, chưa đủ khả năng tiếp nối và gìn giữ loại hình nghệ thuật này, đặc biệt là các nghệ nhân đờn. Hoạt động truyền dạy chủ yếu vẫn mang tính tự phát, thiếu cơ chế hỗ trợ lâu dài và ổn định. Quá trình đô thị hóa cùng với sự thay đổi lối sống và thị hiếu giải trí hiện đại đã làm thu hẹp không gian sinh hoạt Đờn ca tài tử trong cộng đồng. Công tác bảo vệ và phát huy di sản còn phân tán, thiếu tính hệ thống; nguồn lực đầu tư cho việc sưu tầm, tư liệu hóa, truyền dạy và tôn vinh nghệ nhân còn hạn chế. Bên cạnh đó, nhận thức của một bộ phận người dân, nhất là thế hệ trẻ, về giá trị và ý nghĩa của nghệ thuật Đờn ca tài tử vẫn chưa đầy đủ.

Do đó, việc xây dựng Đề án Quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trên địa bàn tỉnh Cà Mau giai đoạn 2026 - 2030 là hết sức cần thiết. Việc xây dựng và triển khai Đề án là yêu cầu cấp thiết trong bối cảnh Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trên địa bàn tỉnh Cà Mau đang đứng trước nhiều nguy cơ mai một. Đề án sẽ tạo cơ sở pháp lý và định hướng chiến lược thống nhất cho công tác bảo vệ, gìn giữ các giá trị nguyên gốc của di sản; khắc phục tình trạng bảo tồn còn phân tán, thiếu đồng bộ hiện nay. Đồng thời, Đề án là điều kiện quan trọng nhằm tạo môi trường thuận lợi cho việc truyền dạy, kế thừa và tôn vinh đội ngũ nghệ nhân, nhất là lực lượng kế cận, góp phần bảo đảm tính liên tục và bền vững của di sản. Bên cạnh đó, Đề án giúp gắn kết hoạt động bảo tồn với phát triển văn hóa, du lịch và kinh tế - xã hội của địa phương, phù hợp với xu thế phát triển công nghiệp văn hóa và giải trí. Thông qua đó, nâng cao nhận thức và trách nhiệm của cộng đồng, các cấp, các ngành trong việc bảo vệ và phát huy di sản, từng bước tạo điều kiện để nghệ nhân có thể sống và có thu nhập ổn định từ chính

nghề nghiệp của mình, góp phần lan tỏa giá trị Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trong giai đoạn phát triển mới.

Trong tiến trình hình thành và phát triển của vùng đất cực Nam Tổ quốc, Nghệ thuật Đờn ca tài tử đã sớm trở thành một bộ phận quan trọng trong đời sống văn hóa tinh thần của cư dân Cà Mau. Cùng với quá trình khai phá và định cư của cư dân Nam Bộ, loại hình nghệ thuật này được lưu truyền và phát triển thông qua các hình thức sinh hoạt cộng đồng, các cuộc gặp gỡ, giao lưu văn hóa trong gia đình, làng xóm và các sự kiện văn hóa - xã hội. Qua nhiều thế hệ, đờn ca tài tử không chỉ góp phần làm phong phú đời sống tinh thần của người dân mà còn phản ánh những đặc trưng văn hóa của cư dân vùng sông nước như tính phóng khoáng, nghĩa tình và tinh thần cộng đồng sâu sắc. Loại hình nghệ thuật này đã trở thành một phương tiện biểu đạt văn hóa quan trọng, góp phần hình thành và củng cố bản sắc văn hóa của tỉnh Cà Mau trong không gian văn hóa Nam Bộ.

2. Căn cứ pháp lý xây dựng đề án

- Công ước của UNESCO năm 2003 về bảo vệ di sản văn hóa phi vật thể, được Đại hội đồng UNESCO thông qua ngày 17/10/2003.

- Nghị quyết Hội nghị lần thứ 5 BCH Trung ương Đảng khóa VIII về "Xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc".

- Nghị quyết Hội nghị Trung ương 9 *(khóa XI)* về "Xây dựng và phát triển văn hỏa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước".

- Nghị quyết số 23-NQ/TW của Bộ Chính trị về "Tiếp tục xây dựng và phát triển văn học, nghệ thuật trong thời kỳ mới".

- Luật Di sản văn hóa ngày 23 tháng 11 năm 2024.

- Nghị định số 308/2025/NĐ-CP ngày 28/11/2025 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp tổ chức, hướng dẫn thi hành Luật Di sản văn hóa.

- Nghị định số 215/2025/NĐ-CP ngày 04/8/2025 của Chính phủ quy định các biện pháp quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa và thiên nhiên thế giới, di sản văn hóa dưới nước, di sản văn hóa phi vật thể trong các Danh sách của UNESCO và Danh mục quốc gia về di sản văn hóa phi vật thể và chính sách đối với nghệ nhân, chủ thể di sản văn hóa phi vật thể.

- Nghị quyết số 80-NQ/TW ngày 07/01/2026 của Bộ Chính trị về phát triển văn hóa Việt Nam.

- Nghị quyết số 30/NQ-CP ngày 24/02/2026 của Chính phủ ban hành Chương trình hành động thực hiện Nghị quyết số 80-NQ/TW của Bộ Chính trị về phát triển văn hóa Việt Nam.

- Chương trình số 18-CTr/TU ngày 27/01/2026 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về bảo tồn, phát huy mạnh mẽ, toàn diện giá trị văn hóa và con người Cà Mau trong thời kỳ mới.

- Chương trình số 22-CTr/TU ngày 02/3/2026 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh thực hiện Nghị quyết số 80-NQ/TW của Bộ Chính trị về phát triển văn hóa Việt Nam.

III. MỤC TIÊU CỦA ĐỀ ÁN

1. Mục tiêu tổng quát

- Đề án Quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trên địa bàn tỉnh Cà Mau giai đoạn 2026 – 2030 nhằm góp phần bảo tồn và phát huy giá trị đặc sắc của Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ của địa phương. Đồng thời, tiếp tục gìn giữ và lưu truyền cho các thế hệ, nhằm thực hiện tốt Chương trình hành động quốc gia bảo vệ Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ; khôi phục và nâng cao sức sống của phong trào Đờn ca tài tử trong cộng đồng, lấy nghệ nhân và cộng đồng chủ thể làm trung tâm, lấy phong trào cơ sở làm nền tảng, lấy thế hệ trẻ làm lực lượng kế thừa; từng bước hình thành hệ thống truyền dạy, thực hành, sáng tạo và quảng bá di sản phù hợp với đời sống đương đại.

- Tiếp tục khẳng định giá trị to lớn của Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ - loại hình nghệ thuật đã được UNESCO ghi danh là Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại; đồng thời, góp phần thực hiện hiệu quả tinh thần Nghị quyết Trung ương 5 khóa VIII về *"Xây dựng và phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc";* Nghị quyết Hội nghị Trung ương 9 *(khóa XI)* về "Xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước" và Nghị quyết số 23-NQ/TW của Bộ Chính trị về *"Tiếp tục xây dựng và phát triển văn học, nghệ thuật trong thời kỳ mới"*.

- Thông qua Đề án này, nhằm tiếp tục nâng cao nhận thức và tinh thần trách nhiệm của các cấp, các ngành và toàn xã hội trong công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ; tạo điều kiện thuận lợi cho đội ngũ văn nghệ sĩ, nghệ nhân giao lưu, học hỏi, trau dồi nghề nghiệp; từng bước nâng cao chất lượng và phát triển phong trào Đờn ca tài tử ở cơ sở, đáp ứng nhu cầu hưởng thụ văn hóa tinh thần của Nhân dân và phục vụ phát triển du lịch trong và ngoài tỉnh.

- Phấn đấu xây dựng Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trở thành một trong những thương hiệu văn hóa đặc trưng của tỉnh Cà Mau; tạo sự nhận diện gắn kết giữa hình ảnh Cà Mau với Nghệ thuật Đờn ca tài tử, góp phần quảng bá hình ảnh đất và người Cà Mau trong nước và quốc tế.

- Góp phần phát triển công nghiệp văn hóa, công nghiệp giải trí, tạo ra các sản phẩm văn hóa đặc trưng gắn với Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ, thu hút du lịch văn hóa trong và ngoài tỉnh; đồng thời, tạo cơ hội việc làm và nâng cao thu nhập cho nghệ nhân, đội ngũ nghệ sĩ và các cộng đồng tham gia hoạt động văn hóa. Việc này không chỉ bảo tồn và phát huy giá trị di sản mà còn thúc đẩy sự kết nối giữa văn hóa truyền thống với các hoạt động kinh tế sáng tạo, góp phần xây dựng hình ảnh văn hóa đặc sắc, giàu bản sắc của tỉnh Cà Mau trên bản đồ văn hóa quốc gia và quốc tế.

- Quán triệt quan điểm "Tài năng xuất phát từ phong trào", lấy phong trào Đờn ca tài tử trong quần chúng Nhân dân làm nền tảng để phát hiện, bồi dưỡng,

đào tạo và phát triển tài năng; chú trọng xây dựng phong trào từ cơ sở, từ gia đình, câu lạc bộ, trường học và cộng đồng, bảo đảm phát triển sâu rộng, thực chất và bền vững.

2. Mục tiêu cụ thể: Đến năm 2030, phấn đấu đạt các mục tiêu sau:

a) Hoàn thành rà soát, kiểm kê, cập nhật và phân loại 100% câu lạc bộ, đội, nhóm Đờn ca tài tử; nghệ nhân, tài tử; không gian thực hành; bài bản, nhạc cụ và các hình thức sinh hoạt Đờn ca tài tử trên địa bàn tỉnh, làm cơ sở quản lý, hỗ trợ và xây dựng kế hoạch bảo tồn phù hợp.

b) 100% xã, phường xây dựng kế hoạch bảo tồn và phát huy Nghệ thuật Đờn ca tài tử; xây dựng và duy trì mỗi ấp, khóm; mỗi xã, phường; mỗi trường Đại học, Cao đẳng, Trung cấp chuyên nghiệp có ít nhất 01 *(một)* Câu lạc bộ Đờn ca tài tử hoạt động có hiệu quả. Khuyến khích các trường trung học phổ thông thành lập Câu lạc bộ Đờn ca tài tử. Câu lạc bộ thực hành Đờn ca tài tử hoạt động thường xuyên, có người phụ trách, có lịch sinh hoạt và có lực lượng kế cận; từng bước nhân rộng các mô hình hoạt động hiệu quả, bảo đảm tính đại diện, tính lan tỏa và tính bền vững.

c) Phấn đấu ít nhất 70% số câu lạc bộ Đờn ca tài tử hiện có duy trì sinh hoạt thường xuyên, thực chất; trong đó chú trọng xây dựng các câu lạc bộ tiêu biểu có nghệ nhân hoặc người có chuyên môn trực tiếp hướng dẫn, có lực lượng trẻ tham gia và có khả năng biểu diễn phục vụ cộng đồng, sự kiện văn hóa và du lịch.

d) Hình thành lực lượng kế thừa trẻ; phấn đấu tăng ít nhất 30% số thanh thiếu niên tham gia học tập, thực hành Đờn ca tài tử so với kết quả rà soát, thống kê năm 2026; ưu tiên phát hiện, bồi dưỡng tài năng trẻ ở cả hai lĩnh vực tài tử ca và tài tử đờn.

đ) Tổ chức thường xuyên các lớp truyền dạy Đờn ca tài tử tại cơ sở; phấn đấu mỗi xã, phường có ít nhất 01 hoạt động hoặc lớp truyền dạy dành cho thanh thiếu niên trong giai đoạn thực hiện Đề án; xây dựng một số lớp chuyên sâu để đào tạo lực lượng kế thừa có năng lực.

e) Từng bước đưa nội dung tìm hiểu, trải nghiệm và thực hành Đờn ca tài tử vào hoạt động giáo dục địa phương, ngoại khóa, câu lạc bộ văn hóa, văn nghệ tại các cơ sở giáo dục; phấn đấu xây dựng và duy trì câu lạc bộ Đờn ca tài tử tại các trường trung học phổ thông, cao đẳng và đại học.

g) Hàng năm tổ chức các hoạt động giao lưu, hội thi, liên hoan Đờn ca tài tử từ cơ sở đến cấp tỉnh; định kỳ tổ chức Hội thi Đờn ca tài tử học đường và các hoạt động phát hiện, bồi dưỡng tài năng trẻ; phấn đấu mỗi năm phát hiện và lựa chọn một số tài tử trẻ có năng khiếu để bồi dưỡng nâng cao.

h) Xây dựng ít nhất 05 mô hình không gian thực hành, biểu diễn Đờn ca tài tử gắn với thiết chế văn hóa, khu, điểm du lịch, di tích, khu lưu niệm hoặc không gian cộng đồng; trong đó có mô hình hoạt động thường xuyên phục vụ Nhân dân và du khách.

i) Xây dựng, số hóa và từng bước hoàn thiện cơ sở dữ liệu về Nghệ thuật Đờn ca tài tử của tỉnh, gồm hồ sơ nghệ nhân, tài tử, bài bản, nhạc cụ, tư liệu âm thanh, hình ảnh, video và tri thức thực hành; phấn đấu 100% nghệ nhân tiêu biểu và các bài bản, tư liệu được lựa chọn để bảo tồn có hồ sơ, tư liệu số hóa.

k) Xây dựng bộ nhận diện và hệ thống sản phẩm truyền thông về Nghệ thuật Đờn ca tài tử Cà Mau; duy trì chuyên trang, chuyên mục trên các phương tiện thông tin đại chúng và đẩy mạnh nội dung trên nền tảng số, mạng xã hội, video ngắn, sản phẩm đa phương tiện nhằm tăng khả năng tiếp cận của công chúng, nhất là giới trẻ. Xây dựng nội dung, tài liệu tuyên truyền về bảo tồn và phát huy giá trị nghệ thuật đờn ca tài tử với nhiều hình thức phù hợp cho 100% các Trung tâm Công ích cấp xã; Nhà Văn hóa - Khu Thể thao các ấp, Câu lạc bộ Đờn ca tài tử, Ban Chủ nhiệm các ấp, khóm văn hóa. Xây dựng chuyên trang tuyên truyền về bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trên Báo và phát thanh, truyền hình Cà Mau.

l) Xây dựng và phát triển ít nhất 03 sản phẩm, chương trình hoặc mô hình du lịch văn hóa có sử dụng Nghệ thuật Đờn ca tài tử làm nội dung đặc trưng; hình thành các không gian biểu diễn ổn định tại một số khu, điểm du lịch, góp phần tạo thêm cơ hội việc làm và thu nhập cho nghệ nhân, tài tử và cộng đồng.

m) Tiếp tục rà soát và hướng dẫn các cá nhân đủ điều kiện lập hồ sơ đăng ký xét tặng danh hiệu “Nghệ nhân nhân dân”, “Nghệ nhân ưu tú” trong lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể theo đúng quy định pháp luật hiện hành để đề nghị cấp có thẩm quyền trình Chủ tịch nước phong tặng danh hiệu “Nghệ nhân ưu tú", "Nghệ nhân nhân dân” cho các cá nhân có nhiều thành tích đóng góp đặc biệt vào công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thế Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ của tỉnh; đồng thời, xây dựng cơ chế tôn vinh, hỗ trợ và khuyến khích nghệ nhân, người có uy tín tham gia truyền dạy, bảo tồn và phát huy di sản.

n) Tổ chức ít nhất 02 cuộc thi hoặc hoạt động sáng tác lời mới về Đờn ca tài tử trong giai đoạn 2026–2030; khuyến khích sáng tác trên nền tảng giá trị truyền thống, có nội dung gần gũi với đời sống, quê hương, con người Cà Mau nhưng bảo đảm không làm biến đổi các giá trị cốt lõi và yếu tố nguyên gốc của di sản.

o) Tăng cường liên kết với các tỉnh, thành phố trong khu vực Nam Bộ; tham gia đầy đủ các hoạt động giao lưu, liên hoan cấp khu vực, toàn quốc; phấn đấu đăng cai ít nhất 01 hoạt động giao lưu hoặc liên hoan Đờn ca tài tử quy mô khu vực trong giai đoạn 2026 - 2030. Chủ động xây dựng mạng lưới liên kết, trao đổi kinh nghiệm về bảo tồn, truyền dạy, tư liệu hóa và phát huy giá trị Đờn ca tài tử với các địa phương trong vùng; tăng cường giao lưu giữa nghệ nhân, câu lạc bộ, tài tử trẻ và các cơ sở đào tạo. Qua đó, góp phần khẳng định vị trí của Cà Mau trong không gian văn hóa Đờn ca tài tử Nam Bộ và quảng bá hình ảnh văn hóa của tỉnh.

p) Huy động nguồn lực xã hội hóa cho hoạt động bảo tồn và phát huy di sản; khuyến khích doanh nghiệp, cơ sở du lịch, tổ chức, cá nhân tham gia đầu tư, tài trợ, tổ chức không gian biểu diễn, truyền dạy và quảng bá Đờn ca tài tử.

*** Mục tiêu đột phá:** "Đến năm 2030, chuyển trọng tâm từ duy trì phong trào sang phục hồi sức sống phong trào; từ bảo tồn đơn thuần sang bảo tồn gắn với truyền nghề, sáng tạo, du lịch và sinh kế; từ hoạt động theo sự kiện sang hình thành các không gian thực hành thường xuyên, trong đó thế hệ trẻ là lực lượng kế thừa chủ yếu và nghệ nhân là chủ thể trung tâm của quá trình bảo tồn, truyền dạy và phát huy di sản".

IV. KHÁI QUÁT VỀ DI SẢN VÀ HIỆN TRẠNG THỰC HÀNH, QUẢN LÝ, BẢO VỆ VÀ PHÁT HUY GIÁ TRỊ DI SẢN VĂN HÓA PHI VẬT THỂ

1. Mô tả về di sản văn hóa phi vật thể thuộc phạm vi, đối tượng của đề án; cá nhân, cộng đồng chủ thể di sản; giá trị của di sản văn hóa phi vật thể

- Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ là một loại hình âm nhạc truyền thống dân gian, sinh hoạt nghệ thuật đặc trưng của cư dân vùng Đồng bằng sông Cửu Long, trong đó có tỉnh Cà Mau. Nghệ thuật này bao gồm biểu diễn đờn và ca hát tài tử, được sáng tác, truyền dạy và thực hành qua các hoạt động giao lưu cộng đồng, tụ họp, lễ hội, ngày giỗ, lễ cưới, lễ hội truyền thống và các dịp sinh hoạt văn hoá - xã hội khác. Nghệ thuật Đờn ca tài tử bao gồm phần đờn và phần ca diễn tả cảm xúc, tâm tư, đời sống của người dân Nam Bộ. Sử dụng các loại nhạc cụ truyền thống như đờn kìm, đờn tranh, đờn cò, đờn bầu, đờn ghita phím lõm, song loan,…. Nghệ thuật này gồm 20 bài bản tổ và 72 bản cổ điển khác, mỗi bản mang một nét diễn cảm riêng phù hợp từng trạng thái cảm xúc của đời sống. Di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ là một hoạt động văn hoá mang tính cộng đồng sâu sắc, vừa phục vụ nhu cầu tinh thần, vừa duy trì truyền thống âm nhạc dân tộc trong đời sống cư dân Nam Bộ.

- Chủ thể thực hành và bảo tồn di sản bao gồm:

+ Các nghệ nhân, tài tử đờn ca tài tử: Những cá nhân có trình độ nghệ thuật cao, giàu kinh nghiệm được cộng đồng trân trọng, là người truyền dạy kinh nghiệm cho thế hệ sau.

+ Câu lạc bộ, đội nhóm văn nghệ truyền thống: Tổ chức tại các địa phương trong tỉnh Cà Mau, là nơi sinh hoạt, bảo tồn và truyền nghề cho cộng đồng.

+ Cộng đồng cư dân địa phương: Người dân Nam Bộ nói chung và cư dân Cà Mau nói riêng là những người thực hành, thưởng thức và tham gia vào sinh hoạt Đờn ca tài tử trong mọi hoạt động văn hoá - xã hội hàng ngày.

+ Các nghệ nhân và cộng đồng này giữ vai trò lõi trong duy trì truyền thống bằng việc sinh hoạt, truyền dạy bài bản, tổ chức biểu diễn và giới thiệu nghệ thuật Đờn ca tài tử cho người học và khán giả.

- Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ là di sản văn hóa phi vật thể có giá trị đặc biệt quan trọng trên nhiều phương diện, góp phần làm giàu bản sắc văn hóa dân tộc và đời sống tinh thần của cộng đồng cư dân Nam Bộ nói chung, tỉnh Cà Mau nói riêng, cụ thể:

+ Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ phản ánh sinh động quá trình hình thành, phát triển và giao thoa văn hóa của cư dân Nam Bộ qua nhiều thế hệ. Di sản lưu giữ

những yếu tố truyền thống đặc trưng về tư duy thẩm mỹ, phong cách sinh hoạt, lối sống và tâm hồn phóng khoáng, nghĩa tình của con người vùng sông nước. Đây là một bộ phận quan trọng trong kho tàng di sản văn hóa phi vật thể của dân tộc Việt Nam, góp phần khẳng định bản sắc văn hóa vùng miền.

+ Đờn ca tài tử Nam Bộ có giá trị nghệ thuật độc đáo, thể hiện ở hệ thống bài bản phong phú, kỹ thuật diễn tấu tinh tế và khả năng ứng tác linh hoạt của người biểu diễn. Nghệ thuật này kết hợp hài hòa giữa âm nhạc dân gian và âm nhạc bác học, giữa truyền thống và sáng tạo cá nhân, tạo nên một hình thức sinh hoạt âm nhạc đặc sắc, có sức sống bền bỉ trong cộng đồng.

+ Di sản giữ vai trò quan trọng trong việc gắn kết cộng đồng, tăng cường sự giao lưu, đoàn kết giữa các thế hệ và các nhóm xã hội. Hoạt động đờn ca tài tử thường gắn liền với các sự kiện văn hóa, lễ hội, sinh hoạt cộng đồng, góp phần duy trì môi trường văn hóa lành mạnh, nâng cao đời sống tinh thần của Nhân dân.

+ Nghệ thuật Đờn ca tài tử được truyền dạy chủ yếu thông qua hình thức truyền khẩu, thực hành trực tiếp giữa nghệ nhân và người học. Quá trình này không chỉ truyền đạt kỹ năng nghệ thuật mà còn giáo dục về đạo đức, lối sống, lòng yêu quê hương, ý thức giữ gìn di sản văn hóa dân tộc cho thế hệ trẻ.

+ Trong bối cảnh phát triển du lịch văn hóa, Đờn ca tài tử Nam Bộ là nguồn tài nguyên văn hóa đặc sắc, có khả năng khai thác phục vụ du lịch, quảng bá hình ảnh địa phương. Việc phát huy giá trị di sản gắn với du lịch góp phần tạo sinh kế cho nghệ nhân, nâng cao thu nhập, đồng thời thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội theo hướng bền vững.

- Tại tỉnh Cà Mau, phong trào Đờn ca tài tử đã hình thành và phát triển qua nhiều giai đoạn lịch sử, gắn liền với đời sống sinh hoạt văn hóa của cư dân vùng đất cực Nam của Tổ quốc. Nhiều địa phương trong tỉnh đã hình thành các nhóm tài tử, gia đình đờn ca và các câu lạc bộ sinh hoạt định kỳ, góp phần duy trì môi trường thực hành di sản trong cộng đồng. Qua thời gian, nhiều nghệ nhân, tài tử tiêu biểu đã có đóng góp quan trọng trong việc truyền dạy, sáng tạo và gìn giữ các bài bản cổ, góp phần làm phong phú thêm sắc thái văn hóa địa phương trong không gian văn hóa Đờn ca tài tử Nam Bộ.

2. Hiện trạng thực hành, quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể

2.1. Hiện trạng thực hành di sản

- Hiện nay, Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trên địa bàn tỉnh Cà Mau vẫn đang được cộng đồng duy trì và thực hành thông qua nhiều hình thức sinh hoạt văn hóa truyền thống. Tại địa bàn các xã, phường các câu lạc bộ, đội, nhóm Đờn ca tài tử được thành lập và hoạt động tương đối ổn định, tổ chức sinh hoạt định kỳ, luyện tập và biểu diễn phục vụ các sự kiện văn hóa, lễ hội, sinh hoạt cộng đồng ở cơ sở.

- Di sản được thực hành chủ yếu trong môi trường cộng đồng dân cư, gắn với đời sống tinh thần của người dân, thể hiện rõ tính tự nguyện, tự quản và truyền dạy

trực tiếp giữa các thế hệ. Một số nghệ nhân, tài tử có uy tín vẫn giữ vai trò nòng cốt trong việc hướng dẫn, truyền dạy các bài bản cổ và kỹ năng biểu diễn cho hội viên và người yêu thích Đờn ca tài tử.

- Tuy nhiên, việc thực hành di sản hiện nay chủ yếu mang tính phong trào, chưa đồng đều giữa các địa phương; số lượng người trẻ tham gia còn hạn chế, việc truyền dạy bài bản chuyên sâu chưa được tổ chức thường xuyên và có hệ thống.

- Theo kết quả rà soát, trên địa bàn tỉnh hiện có khoảng 800 câu lạc bộ Đờn ca tài tử, với khoảng 2.000 nghệ nhân và tài tử tham gia sinh hoạt thường xuyên. Trong đó có 25 nghệ nhân được Nhà nước phong tặng danh hiệu Nghệ nhân ưu tú trong lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể. Tuy nhiên, cơ cấu độ tuổi của đội ngũ nghệ nhân hiện nay có xu hướng già hóa, trong khi lực lượng kế cận là thanh thiếu niên tham gia học tập và thực hành di sản còn hạn chế. Đây là một trong những thách thức lớn đối với việc bảo tồn và phát huy giá trị Nghệ thuật Đờn ca tài tử trong thời gian tới.

2.2. Hiện trạng quản lý di sản

- Công tác quản lý di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trên địa bàn tỉnh Cà Mau hiện do cơ quan quản lý nhà nước về văn hóa chủ trì, phối hợp với chính quyền địa phương các cấp và các đơn vị liên quan tổ chức thực hiện. Các hoạt động quản lý tập trung vào việc tuyên truyền, phổ biến chủ trương, chính sách của Nhà nước về bảo tồn di sản; hỗ trợ duy trì hoạt động của các câu lạc bộ và tổ chức các hoạt động văn hóa có liên quan.

- Bên cạnh đó, việc thống kê, rà soát đội ngũ nghệ nhân, tài tử và các điểm thực hành di sản đã được quan tâm triển khai, bước đầu tạo cơ sở cho công tác quản lý, xây dựng kế hoạch bảo tồn và phát huy giá trị di sản trong giai đoạn tiếp theo.

- Tuy nhiên, công tác quản lý và bảo tồn Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ vẫn còn gặp nhiều khó khăn. Nguồn lực đầu tư cho hoạt động bảo tồn, truyền dạy và tôn vinh nghệ nhân còn hạn chế; việc phối hợp giữa các cấp, các ngành chưa thực sự đồng bộ và hiệu quả. Mặc dù Chính phủ đã ban hành các Nghị định để hỗ trợ nghệ nhân, cùng với tỉnh Nghị quyết 12/2019/NQ-HĐND của Hội đồng nhân dân về chính sách đãi ngộ văn nghệ sĩ, vận động viên thể thao; nhưng trên thực tế, những chính sách này chưa đủ mạnh để tạo điều kiện cho nghệ nhân sống và phát triển nghề nghiệp chính đáng từ nghề của mình. Do đó, các chính sách hiện nay chưa thực sự khuyến khích, hỗ trợ lâu dài và bền vững cho nghệ nhân cũng như cộng đồng thực hành di sản, khiến việc bảo tồn và phát huy Nghệ thuật Đờn ca tài tử gặp nhiều hạn chế.

- Bên cạnh đó, việc quản lý di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ cần tiếp tục được tăng cường theo hướng phát huy vai trò của cộng đồng chủ thể di sản. Các nghệ nhân, tài tử và các câu lạc bộ đờn ca tài tử không chỉ là người thực hành mà còn là lực lượng nòng cốt trong việc bảo vệ và truyền dạy di sản. Do đó, công tác quản lý di sản cần gắn với việc tạo điều kiện để cộng đồng chủ thể tham gia tích cực vào các hoạt động bảo tồn, truyền dạy và quảng bá di sản. Đồng thời, việc kiểm kê, lập hồ sơ khoa học và xây dựng cơ sở dữ liệu về Nghệ thuật Đờn

ca tài tử trên địa bàn tỉnh cần được thực hiện thường xuyên và có hệ thống theo quy định của Luật Di sản văn hóa. Đây là cơ sở quan trọng để phục vụ công tác quản lý nhà nước, nghiên cứu khoa học, cũng như xây dựng các chương trình bảo tồn và phát huy giá trị di sản trong thời gian tới.

2.3. Hiện trạng bảo vệ và phát huy giá trị di sản

- Trong thời gian qua, giá trị của Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ đã từng bước được phát huy thông qua việc tổ chức các liên hoan, hội thi, chương trình biểu diễn phục vụ nhiệm vụ chính trị, lễ hội và hoạt động du lịch văn hóa. Một số địa phương đã bước đầu lồng ghép Đờn ca tài tử vào các sản phẩm du lịch, góp phần quảng bá hình ảnh văn hóa đặc trưng của tỉnh Cà Mau.

- Hoạt động bảo vệ di sản chủ yếu được thực hiện thông qua việc duy trì môi trường thực hành truyền thống, hỗ trợ sinh hoạt câu lạc bộ, tổ chức các lớp truyền dạy, giao lưu, liên hoan Đờn ca tài tử. Một số nghệ nhân tiêu biểu được tôn vinh, ghi nhận nhằm khích lệ tinh thần và nâng cao vai trò của chủ thể di sản trong công tác bảo tồn.

- Tuy nhiên, việc bảo vệ di sản vẫn còn mang tính bị động, chưa có chương trình bảo tồn dài hạn, chuyên sâu đối với các bài bản cổ, kỹ thuật biểu diễn truyền thống; nguy cơ mai một một số yếu tố nguyên gốc của di sản vẫn hiện hữu do thiếu người kế thừa và sự tác động của đời sống văn hóa hiện đại. Công tác phát huy giá trị di sản vẫn còn hạn chế về quy mô, chưa hình thành được mô hình phát huy gắn với phát triển du lịch bền vững; công tác truyền thông, quảng bá di sản trên các nền tảng số và phương tiện truyền thông đại chúng chưa được khai thác hiệu quả.

- Ngoài ra, phong trào sinh hoạt Đờn ca tài tử trong quần chúng Nhân dân tiếp tục được duy trì thông qua các hoạt động giao lưu văn hóa, hội thi, hội diễn và liên hoan nghệ thuật tại địa phương. Những hoạt động này không chỉ tạo điều kiện để các nghệ nhân và tài tử giao lưu, trao đổi kinh nghiệm mà còn góp phần phát hiện và bồi dưỡng những nhân tố trẻ có năng khiếu trong lĩnh vực nghệ thuật truyền thống. Tuy nhiên, trong bối cảnh phát triển mạnh mẽ của các phương tiện truyền thông hiện đại và các loại hình giải trí mới, việc quảng bá Nghệ thuật Đờn ca tài tử trên các nền tảng truyền thông số vẫn còn hạn chế. Công tác xây dựng các sản phẩm truyền thông, chương trình biểu diễn phục vụ du lịch và quảng bá văn hóa địa phương chưa được khai thác tương xứng với tiềm năng của di sản.

3. Các vấn đề, yếu tố, nguy cơ cụ thể tác động tới thực hành, quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể

- Đội ngũ nghệ nhân, tài tử Đờn ca tài tử Nam Bộ tại tỉnh Cà Mau phần lớn có độ tuổi cao; trong khi đó, lực lượng kế thừa là thanh thiếu niên tham gia học tập, thực hành di sản còn hạn chế. Việc truyền dạy chủ yếu dựa trên hình thức tự nguyện, truyền khẩu trong cộng đồng, thiếu tính hệ thống và chưa được tổ chức thường

xuyên. Điều này dẫn đến nguy cơ đứt gãy quá trình truyền nối di sản, nhất là đối với các bài bản cổ và kỹ thuật biểu diễn truyền thống.

- Sự phát triển mạnh mẽ của các loại hình giải trí hiện đại, đặc biệt là âm nhạc đại chúng và các phương tiện truyền thông số, đã làm thay đổi thị hiếu thưởng thức văn hóa của một bộ phận người dân, nhất là giới trẻ. Điều này khiến Nghệ thuật Đờn ca tài tử gặp khó khăn trong việc thu hút người học, người thực hành và khán giả, làm giảm không gian sinh hoạt tự nhiên của di sản trong đời sống cộng đồng.

- Nguồn kinh phí đầu tư cho hoạt động bảo tồn, truyền dạy và phát huy giá trị Nghệ thuật Đờn ca tài tử còn hạn chế, chủ yếu dựa vào ngân sách nhà nước và sự đóng góp của cộng đồng. Một số chính sách hỗ trợ nghệ nhân, câu lạc bộ chưa đáp ứng yêu cầu thực tiễn; cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ sinh hoạt và truyền dạy ở nhiều địa phương còn thiếu và xuống cấp, ảnh hưởng đến hiệu quả bảo vệ và phát huy di sản.

- Công tác quản lý di sản ở một số địa phương chưa thật sự đồng bộ; việc phối hợp giữa các ngành, các cấp trong bảo tồn và phát huy giá trị di sản còn thiếu chặt chẽ.

- Bên cạnh các yếu tố nêu trên, Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ còn đứng trước nguy cơ bị thu hẹp không gian sinh hoạt truyền thống trong đời sống cộng đồng do sự thay đổi về môi trường văn hóa - xã hội và xu hướng đô thị hóa. Nhiều không gian sinh hoạt văn hóa truyền thống trước đây như các buổi sinh hoạt tại gia đình, làng xóm hoặc các dịp lễ hội dân gian đang dần giảm sút, ảnh hưởng đến môi trường thực hành tự nhiên của di sản. Ngoài ra, trong quá trình phát huy giá trị di sản phục vụ các hoạt động văn hóa và du lịch, nếu thiếu định hướng chuyên môn phù hợp có thể dẫn đến nguy cơ giản lược hoặc biến đổi một số yếu tố nguyên gốc của nghệ thuật Đờn ca tài tử. Vì vậy, cần có các giải pháp bảo tồn vừa phát huy được giá trị của di sản trong đời sống đương đại, vừa bảo đảm giữ gìn bản sắc và các yếu tố truyền thống của loại hình nghệ thuật này.

4. Phân tích, đánh giá tác động của đề án đến hiện trạng thực hành di sản văn hóa phi vật thể

4.1. Tác động tích cực

- Đề án góp phần hỗ trợ duy trì và từng bước củng cố không gian thực hành di sản, thông qua việc duy trì hoạt động của các câu lạc bộ Đờn ca tài tử tại cơ sở, tạo điều kiện để nghệ nhân và người thực hành có môi trường sinh hoạt, giao lưu, trao đổi kinh nghiệm.

- Công tác sưu tầm, ghi chép, ghi âm, ghi hình một số bài bản, làn điệu và tri thức thực hành của nghệ nhân được quan tâm triển khai, góp phần lưu giữ tư liệu phục vụ công tác bảo tồn, nghiên cứu và truyền dạy trong thời gian tới.

- Thông qua các lớp truyền dạy, tập huấn và hoạt động tuyên truyền, đề án đã góp phần nâng cao nhận thức của cộng đồng, đặc biệt là thế hệ trẻ, về giá trị của di sản Đờn ca tài tử Nam Bộ; bước đầu tạo nguồn kế thừa, hạn chế nguy cơ mai một di sản.

- Một số hoạt động phát huy giá trị di sản được lồng ghép trong các sự kiện văn hóa, lễ hội, góp phần quảng bá hình ảnh văn hóa đặc trưng của tỉnh Cà Mau, đồng thời, từng bước gắn kết di sản với phát triển du lịch văn hóa.

- Việc triển khai Đề án trong giai đoạn 2026-2030 sẽ tạo cơ sở quan trọng để củng cố và phát triển phong trào thực hành Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trên địa bàn tỉnh Cà Mau. Thông qua các hoạt động truyền dạy, giao lưu, liên hoan và hội thi, đề án góp phần tạo điều kiện để các nghệ nhân, tài tử và cộng đồng thực hành di sản có môi trường sinh hoạt văn hóa ổn định, qua đó duy trì và phát huy các giá trị nghệ thuật truyền thống. Đề án cũng góp phần nâng cao nhận thức của cộng đồng, đặc biệt là thế hệ trẻ, về giá trị của Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ; từng bước hình thành lực lượng kế thừa thông qua các hoạt động truyền dạy tại các thiết chế văn hóa cơ sở và các cơ sở giáo dục. Việc lồng ghép nội dung tìm hiểu và thực hành Đờn ca tài tử trong các hoạt động văn hóa, giáo dục và phong trào quần chúng sẽ góp phần mở rộng môi trường thực hành di sản trong đời sống xã hội.

- Bên cạnh đó, việc gắn kết các hoạt động bảo tồn di sản với quảng bá văn hóa và phát triển du lịch sẽ tạo thêm điều kiện để Nghệ thuật Đờn ca tài tử được giới thiệu rộng rãi đến du khách trong và ngoài nước, qua đó góp phần nâng cao giá trị văn hóa và kinh tế của di sản trong bối cảnh phát triển hiện nay.

4.2. Hạn chế và thách thức

- Mức độ tác động của đề án chưa đồng đều giữa các địa phương; hoạt động chủ yếu tập trung tại khu vực trung tâm, trong khi các xã vùng sâu, vùng xa, vùng ven biển còn gặp nhiều khó khăn trong việc duy trì sinh hoạt Đờn ca tài tử thường xuyên.

- Công tác sưu tầm, tư liệu hóa di sản chưa được thực hiện một cách hệ thống và chuẩn hóa, số lượng tư liệu còn hạn chế, chưa hình thành được cơ sở dữ liệu hoàn chỉnh phục vụ lâu dài cho công tác bảo tồn và truyền dạy.

- Hoạt động truyền dạy tuy đã được triển khai nhưng chưa tạo được lực lượng kế thừa ổn định; việc tham gia của thanh thiếu niên còn hạn chế, chủ yếu mang tính phong trào, chưa bảo đảm tính liên tục và bền vững.

- Nguồn lực thực hiện đề án còn hạn chế, cơ chế hỗ trợ, đãi ngộ đối với nghệ nhân chưa thật sự phù hợp, ảnh hưởng đến hiệu quả huy động nghệ nhân tham gia sâu vào công tác bảo tồn và truyền dạy.

- Bên cạnh những tác động tích cực, việc triển khai Đề án cũng có thể gặp một số khó khăn và thách thức. Trong đó, đáng chú ý là khả năng duy trì lực lượng kế thừa cho Nghệ thuật Đờn ca tài tử còn phụ thuộc nhiều vào mức độ tham gia của thanh thiếu niên và sự gắn bó của cộng đồng với các hoạt động văn hóa truyền thống. Trong bối cảnh các loại hình giải trí hiện đại ngày càng phát triển, việc thu hút giới trẻ tham gia học tập và thực hành đờn ca tài tử đòi hỏi phải có những phương thức tổ chức linh hoạt và phù hợp hơn. Ngoài ra, nguồn lực dành cho công tác bảo tồn và phát huy di sản còn hạn chế; cơ sở vật chất và trang thiết bị phục vụ sinh hoạt văn hóa tại một số địa phương chưa đáp ứng yêu cầu. Việc duy trì hiệu quả các hoạt động

sau khi kết thúc giai đoạn của Đề án cũng là một thách thức cần được quan tâm, đòi hỏi sự phối hợp chặt chẽ giữa các cơ quan quản lý nhà nước, các tổ chức xã hội và cộng đồng thực hành di sản.

- Nhìn chung, nếu được triển khai đồng bộ và hiệu quả, Đề án sẽ góp phần quan trọng trong việc củng cố môi trường thực hành, nâng cao nhận thức của cộng đồng và tạo điều kiện để Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ tiếp tục được bảo tồn và phát triển bền vững trên địa bàn tỉnh Cà Mau.

- Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ không chỉ là một loại hình nghệ thuật trình diễn dân gian mà còn là một hệ thống tri thức văn hóa truyền thống được truyền dạy qua nhiều thế hệ trong cộng đồng cư dân Nam Bộ. Việc bảo vệ và phát huy giá trị di sản cần đặt trong mối quan hệ giữa bảo tồn môi trường thực hành di sản, phát huy vai trò của nghệ nhân và cộng đồng, đồng thời thích ứng với bối cảnh phát triển của xã hội hiện đại.

V. ĐỀ XUẤT CÁC BIỆN PHÁP QUẢN LÝ, BẢO VỆ VÀ PHÁT HUY GIÁ TRỊ

1. Đẩy mạnh các hoạt động tuyên truyền, giáo dục nhằm nâng cao nhận thức của toàn xã hội, đặc biệt là thế hệ trẻ đối với việc bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa nói chung, Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ nói riêng

- Tổ chức tuyên truyền sâu rộng trong cán bộ và các tầng lớp Nhân dân về giá trị to lớn của Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ, là di sản văn hóa phi vật thể của nhân loại; nâng cao nhận thức và tinh thần trách nhiệm của các tổ chức và mỗi cá nhân trong việc giữ gìn và phát huy giá trị nghệ thuật độc đáo của Nam Bộ.

- Tăng cường các hoạt động thông tin, tuyên truyền, giáo dục nâng cao ý thức của Nhân dân trong việc bảo vệ và phát huy giá trị Nghệ thuật Đờn ca tài tử trong sinh hoạt của cộng đồng khu dân cư, trong phong trào "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa".

- Phối hợp với các cơ quan thông tin đại chúng, các tổ chức đoàn thể đẩy mạnh công tác tuyên truyền về yêu cầu, ý nghĩa của việc bảo vệ và phát huy giá trị Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trong các tầng lớp Nhân dân, trong các đoàn viên, hội viên của các tổ chức đoàn thể; tạo sự đồng thuận cao và hưởng ứng tích cực của Nhân dân về duy trì, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trên địa bàn tỉnh.

- Đẩy mạnh tuyên truyền về giá trị của Nghệ thuật Đờn ca tài tử thông qua các hình thức truyền thông hiện đại như nền tảng số, mạng xã hội, sản phẩm truyền thông đa phương tiện, nhằm tiếp cận rộng rãi hơn với giới trẻ và cộng đồng xã hội.

2. Tạo điều kiện thuận lợi cho việc thực hành, sáng tạo và truyền dạy Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trong các gia đình, các nhà trường, câu lạc bộ và cộng đồng nhằm nâng cao đời sống văn hóa tinh thần của cộng đồng và Nhân dân địa phương.

- Phát huy vai trò của các nghệ nhân đã được Nhà nước phong tặng danh hiệu Nghệ nhân ưu tú, Nghệ nhân nhân dân tham gia truyền dạy Đờn ca tài tử tại các thiết chế văn hóa cơ sở trong cộng đồng, trong các trường học trên địa bàn tỉnh.

- Tập cho giới trẻ *(từ cấp tiểu học)* tiếp cận với Đờn ca tài tử thông qua các bài bản vắn, nhẹ nhàng, làn điệu vui tươi... để bước đầu các em làm quen với làn điệu cổ truyền rồi dần đi đến yêu thích Đờn ca tài tử.

- Trung tâm Văn hóa tỉnh; Trung tâm Công ích các xã, phường xây dựng kế hoạch mở lớp truyền dạy công tác bảo tồn và phát huy giá trị Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ; truyền dạy sử dụng các nhạc cụ dân tộc cho đối tượng trẻ, đoàn viên, hội viên, thanh thiếu niên, học sinh, sinh viên...

- Thường xuyên tổ chức các cuộc hội thi, hội diễn, liên hoan, giao lưu trình diễn nhạc cụ dân tộc và Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ tại địa phương, cơ sở.

- Tổ chức các hoạt động hướng dẫn, bồi dưỡng kỹ năng sáng tác lời mới cho nghệ nhân, tài tử, văn nghệ sĩ và những người có năng khiếu; khuyến khích sáng tác các tác phẩm mới trên nền tảng giá trị truyền thống của Đờn ca tài tử, có nội dung gần gũi với đời sống Nhân dân, dễ nhớ, dễ hát, dễ lan tỏa, phản ánh quê hương, đất nước, con người Cà Mau và những thành tựu phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh.

- Từng bước đưa nội dung tìm hiểu, thực hành Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ vào chương trình giáo dục địa phương, hoạt động ngoại khóa, sinh hoạt chuyên đề và các hình thức giáo dục phù hợp tại các cơ sở giáo dục; chú trọng hình thành tình yêu đối với nghệ thuật truyền thống, phát hiện và bồi dưỡng năng khiếu Đờn ca tài tử từ lứa tuổi học đường.

- Xây dựng kế hoạch và cơ chế huy động nghệ nhân, nghệ sĩ, văn nghệ sĩ, người có năng khiếu, có chuyên môn về Đờn ca tài tử tham gia hướng dẫn, giảng dạy các hoạt động năng khiếu, câu lạc bộ và hoạt động ngoại khóa trong trường học phù hợp với quy định hiện hành.

- Khuyến khích các nghệ nhân có uy tín tham gia trực tiếp vào hoạt động truyền dạy tại cộng đồng và các cơ sở giáo dục; đồng thời, xây dựng cơ chế hỗ trợ phù hợp nhằm tạo điều kiện để nghệ nhân tiếp tục tham gia tích cực vào công tác bảo tồn và truyền dạy di sản.

- Khuyến khích xây dựng cơ chế phối hợp giữa cơ quan quản lý nhà nước, đơn vị nghệ thuật, nghệ nhân, câu lạc bộ, doanh nghiệp và các tổ chức, cá nhân để duy trì hoạt động thường xuyên, từng bước hình thành không gian biểu diễn Đờn ca tài tử ổn định, có chất lượng, phục vụ Nhân dân và du khách.

3. Tăng cường nghiên cứu, ứng dụng khoa học và công nghệ nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả trong Nghệ thuật Đờn ca tài tử như: Hoạt động kiểm kê, sưu tầm, tư liệu hóa, truyền dạy, trình diễn..., thông qua đó để bảo tồn và phát huy giá trị Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ; đưa nội dung về Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ thành một bộ môn đào tạo, bồi dưỡng trong các cơ sở đào tạo của tỉnh.

- Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ là sản phẩm văn hóa phi vật thể, trong thực tế các tư liệu đối với loại hình này rất hiếm; vì vậy công tác sưu tầm và nghiên cứu về Nghệ thuật Đờn ca tài tử hiện tại rất cần thiết, nhằm hệ thống, biên soạn thành những tài liệu chính thống, để bảo tồn, lưu truyền và làm cho loại hình này tiếp tục phát triển.

- UBND các xã, phường cần xây dựng kế hoạch, quy chế hoạt động bảo vệ và phát huy Nghệ thuật Đờn ca tài tử của địa phương theo hướng vừa phát huy tốt tính xã hội hóa, vừa tạo tiền đề cơ sở vật chất đáp ứng nhu cầu sinh hoạt định kỳ và các hoạt động hội thi, hội diễn và giao lưu văn hóa.

- Khuyến khích tổ chức và cá nhân dạy và học đờn ca tài tử tại Trung tâm Công ích các xã, phường; Nhà Văn hóa - Khu Thể thao ấp, khóm.

- Tăng cường công tác nghiên cứu khoa học về Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trên địa bàn tỉnh, bao gồm lịch sử hình thành, đặc trưng nghệ thuật, hệ thống bài bản và tri thức thực hành của nghệ nhân. Đồng thời, đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong việc số hóa tư liệu, xây dựng cơ sở dữ liệu và ngân hàng dữ liệu số về di sản.

4. Hỗ trợ cộng đồng phục hồi, lưu truyền các bài Tổ, các tập quán xã hội, tín ngưỡng và các lễ hội liên quan đến Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ; mở rộng các hình thức và môi trường sinh hoạt mới, phù hợp với mục tiêu bảo vệ và phát huy giá trị Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trong cuộc sống đương đại

- Ủy ban nhân dân các xã, phường cần có cơ chế, chính sách đãi ngộ đặc thù đối với các bậc thầy, nghệ nhân làm công việc truyền dạy đờn ca tài tử; thường xuyên có mối liên kết giữa các câu lạc bộ trong và ngoài tỉnh để việc truyền dạy theo một giáo trình thống nhất và có kế hoạch tập huấn cho các nghệ nhân làm công việc truyền dạy, nâng cao chất lượng giảng dạy, truyền nghề.

- Đa dạng hóa các hình thức tổ chức bảo trợ việc thành lập và phát triển các đội, nhóm, câu lạc bộ đờn ca tài tử; đa dạng hóa các hoạt động giao lưu, hội thi, hội diễn; chú trọng hoạt động sáng tác lời mới, bồi dưỡng tài năng thông qua phong trào hoạt động bảo vệ và phát huy Nghệ thuật Đờn ca tài tử tại các địa phương.

- Xây dựng và hoàn thiện cơ sở vật chất đáp ứng nhu cầu học tập, tạo điều kiện nâng cao chất lượng giảng dạy, đào tạo bồi dưỡng, ươm mầm và phát triển tài năng trẻ trong hoạt động văn hóa nghệ thuật nói chung và Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ nói riêng.

- Trong quá trình phục hồi và phát huy các bài bản tài tử, cần chú trọng bảo tồn những yếu tố truyền thống và đặc trưng nghệ thuật của loại hình di sản; tránh giản lược hoặc biến đổi nội dung làm mất đi bản sắc của Nghệ thuật Đờn ca tài tử.

5. Phối hợp với các cơ quan truyền thông, thông tin đại chúng, các hội nghề nghiệp tổ chức thường xuyên và định kỳ các chương trình giới thiệu, quảng bá về Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ dưới nhiều hình thức... nhằm giáo dục ý

thức tiếp cận và mức độ cảm thụ tính nhân văn, tính khoa học của Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ tới công chúng, đặc biệt là thế hệ trẻ

- UBND các xã, phường cần có kế hoạch phối hợp, liên kết để thống nhất định hình những hoạt động thiết thực nhằm giới thiệu, phổ biến, phát huy giá trị Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ như: Giao lưu gặp mặt các câu lạc bộ đờn ca tài tử tiêu biểu, liên hoan đờn ca tài tử của địa phương hàng năm; tổ chức trưng bày, giới thiệu những hiện vật quý của đờn ca tài tử; tổ chức thi sáng tác những bài bản mới về đờn ca tài tử. Thông qua đó tổ chức tuyên truyền, vận động và khuyến khích các nghệ nhân trẻ tuổi tham gia luyện tập các bài bản tài tử mới sáng tác, các bài tài tử có nội dung ca ngợi thành tựu phát triển kinh tế - xã hội của địa phương, của quê hương, đất nước và con người Cà Mau; từ đó khẳng định giá trị di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ luôn phát triển trong lòng mỗi người dân, xứng đáng là di sản văn hóa phi vật thể của nhân loại.

- Tăng cường xây dựng các sản phẩm truyền thông, phim tư liệu, chương trình biểu diễn nghệ thuật, chương trình truyền hình và các nội dung truyền thông số nhằm quảng bá Nghệ thuật Đờn ca tài tử trên các phương tiện truyền thông đại chúng và nền tảng số.

6. Nghiên cứu, đề xuất với các cấp có thẩm quyền cần có chính sách đãi ngộ, khen thưởng và phong tặng danh hiệu Nghệ nhân tiêu biểu của tỉnh và danh hiệu vinh dự của Nhà nước cho các nghệ nhân Đờn ca tài tử có nhiều đóng góp xuất sắc trong việc bảo vệ và phát huy giá trị Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ

- UBND các xã, phường triển khai việc thực hiện chính sách đãi ngộ cho nghệ nhân, nghệ sĩ, người có công bảo tồn, phát huy bộ môn Nghệ thuật Đờn ca tài tử; hỗ trợ kinh phí để duy trì hoạt động của các câu lạc bộ, nhóm, gia đình đờn ca tài tử của địa phương; hỗ trợ kinh phí tổ chức liên hoan, giao lưu trình diễn và sáng tạo Đờn ca tài tử; khuyến khích và hỗ trợ cộng đồng duy trì, phục hồi tập quán xã hội, tín ngưỡng và các lễ hội liên quan đến Nghệ thuật Đờn ca tài tử.

- UBND các xã, phường và các sở, ban ngành liên quan thường xuyên tổ chức các lớp tập huấn, hội thảo về đờn ca tài tử cho đội ngũ cán bộ làm công tác văn hóa, các nghệ nhân, nghệ sĩ, các câu lạc bộ và các cộng tác viên, quần chúng Nhân dân nhằm nâng cao nhận thức, giá trị nghệ thuật đờn ca tài tử, loại hình nghệ thuật đặc sắc của Nam Bộ.

- Các nghệ nhân là chủ thể trực tiếp lưu giữ và truyền dạy di sản, do đó cần có chính sách tôn vinh và hỗ trợ phù hợp nhằm khuyến khích nghệ nhân tiếp tục tham gia vào các hoạt động bảo tồn, truyền dạy và phát huy giá trị Nghệ thuật Đờn ca tài tử trong cộng đồng.

7. Tạo mọi điều kiện để các nghệ nhân Đờn ca tài tử có nhiều cơ hội giao lưu với các tỉnh, thành phố; thường xuyên tổ chức giao lưu Đờn ca tài tử các cấp trong tỉnh; tham gia giao lưu và Liên hoan Đờn ca tài tử khu vực và toàn quốc

- Củng cố, nâng cao chất lượng hoạt động của các câu lạc bộ, nhóm đờn ca tài tử và đưa hoạt động đờn ca tài tử vào sinh hoạt tại Trung tâm Công ích các xã, phường, Nhà Văn hóa - Khu Thể thao ấp, khóm.

- Thực hiện có hiệu quả các hoạt động giao lưu văn hóa giữa các địa phương và các đội, nhóm, các câu lạc bộ; chú trọng việc bảo tồn và phát huy giá trị các bài bản tài tử trong các hoạt động giao lưu, hội thi, hội diễn.

- Đề nghị các Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh Cà Mau, các sở, ban ngành, Tổ chức chính trị - xã hội các cấp, Lực lượng vũ trang cấp tỉnh; UBND các xã, phường triển khai tốt việc duy trì, tổ chức và tham gia liên hoan đờn ca tài tử định kỳ, với nhiều hoạt động phong phú vừa tạo sự gắn kết, giao lưu văn hóa giữa các nghệ nhân tại địa phương trong tỉnh, khu vực, với vùng miền, vừa thúc đẩy sự phát triển không ngừng của không gian nghệ thuật đờn ca tài tử Nam Bộ.

- Tăng cường liên kết, hợp tác với các tỉnh, thành phố trong khu vực Đồng bằng sông Cửu Long nhằm trao đổi kinh nghiệm trong công tác quản lý, bảo tồn và phát huy giá trị Nghệ thuật Đờn ca tài tử; đồng thời, tổ chức các chương trình giao lưu nghệ thuật nhằm quảng bá di sản trong phạm vi khu vực và cả nước.

8. Phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trong phát triển bền vững ngành du lịch để góp phần vào việc phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh.

- Thông qua Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ xây dựng trở thành sản phẩm du lịch độc đáo, thu hút du khách trong và ngoài nước, tương xứng với tiềm năng và thế mạnh của tỉnh Cà Mau.

- UBND các xã, phường hỗ trợ, hướng dẫn các khu, điểm du lịch tổ chức địa điểm và không gian tổ chức hoạt động Đờn ca tài tử phục vụ khách du lịch.

- Việc khai thác Nghệ thuật Đờn ca tài tử phục vụ du lịch cần bảo đảm tôn trọng giá trị nguyên gốc của di sản, tránh thương mại hóa hoặc giản lược nội dung nghệ thuật. Các chương trình biểu diễn phục vụ du lịch cần được xây dựng trên cơ sở tham vấn ý kiến của nghệ nhân và các nhà nghiên cứu.

9. Về công tác xã hội hóa

- Đẩy mạnh công tác xã hội hóa nhằm bảo tồn và phát huy Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trong tổ chức, cá nhân, cơ sở kinh doanh dịch vụ du lịch, điểm du lịch cộng đồng; hỗ trợ kinh phí hoạt động nhằm khuyến khích thành lập các Câu lạc bộ và tổ chức không gian trình diễn các hoạt động văn hóa, văn nghệ, nhất là các hoạt động quần chúng tại cơ sở.

- Khuyến khích sự tham gia của các tổ chức, doanh nghiệp và cá nhân trong việc đầu tư, tổ chức các hoạt động văn hóa, sự kiện nghệ thuật và không gian trình diễn Đờn ca tài tử; qua đó góp phần huy động nguồn lực xã hội cho công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản.

- Nghiên cứu tổ chức chương trình biểu diễn, giao lưu Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ định kỳ hằng tuần tại Nhà hát Cao Văn Lầu bằng nguồn lực xã hội

hóa; huy động doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân có tâm huyết đồng hành, tài trợ, đầu tư tổ chức các chương trình, hoạt động biểu diễn, giao lưu, quảng bá Nghệ thuật Đờn ca tài tử.

10. Xây dựng cơ sở dữ liệu và chuyển đổi số di sản

- Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin và chuyển đổi số trong công tác bảo tồn và phát huy giá trị Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ; xây dựng cơ sở dữ liệu số về nghệ nhân, bài bản, nhạc cụ, tư liệu hình ảnh và video liên quan đến di sản; từng bước hình thành ngân hàng dữ liệu số phục vụ công tác nghiên cứu, quản lý và quảng bá di sản.

- Bên cạnh việc duy trì phong trào sinh hoạt đờn ca tài tử trong cộng đồng, cần chú trọng triển khai các hoạt động nghiên cứu khoa học, sưu tầm và tư liệu hóa các giá trị của Nghệ thuật Đờn ca tài tử trên địa bàn tỉnh. Tổ chức điều tra, kiểm kê hệ thống nghệ nhân, bài bản cổ, nhạc cụ truyền thống và các tri thức thực hành di sản; từng bước xây dựng cơ sở dữ liệu số về Nghệ thuật Đờn ca tài tử phục vụ công tác quản lý, nghiên cứu, giảng dạy và quảng bá di sản.

VI. NỘI DUNG, NHIỆM VỤ CHỦ YẾU, HOẠT ĐỘNG TRIỂN KHAI CỤ THỂ CỦA ĐỀ ÁN

1. Công tác triển khai, sơ kết, tổng kết, khen thưởng, đánh giá kết quả triển khai thực hiện

- Triển khai thực hiện Đề án Quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trên địa bàn tỉnh Cà Mau giai đoạn 2026 - 2030.

- Ban hành Kế hoạch triển khai Đề án hằng năm và phân công nhiệm vụ cụ thể cho các sở, ngành, địa phương.

- Kiểm tra, giám sát định kỳ việc thực hiện Đề án tại các xã, phường.

- Tổ chức hội nghị sơ kết giữa kỳ *(năm 2028)* và tổng kết giai đoạn *(năm 2030)*; biểu dương, khen thưởng tập thể, cá nhân có thành tích xuất sắc.

2. Kiểm kê, tư liệu hóa, số hóa cơ sở dữ liệu di sản

- Xây dựng kế hoạch sưu tầm, kiểm kê, bảo tồn giá trị Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trên địa bàn tỉnh *(01 lần cho cả giai đoạn)*.

- Xây dựng cơ sở dữ liệu số về nghệ nhân, nghệ sĩ, nhạc cụ, bài bản, hình ảnh, phim tư liệu và các tư liệu liên quan.

- Xây dựng dự án số hóa di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ.

3. Bảo vệ và đào tạo, giáo dục, truyền dạy bài bản, kỹ thuật, nhạc cụ

- Tổ chức các lớp truyền dạy Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trên địa bàn tỉnh Cà Mau mỗi năm từ 02 đến 04 lớp *(chia thành các khu vực các xã, phường để tổ chức)*, dự kiến trong kỳ giai đoạn từ 2026-2030 ít nhất thành viên câu lạc bộ ở các

xã, phường có được 02 lớp tập huấn *(đờn và ca)*. Mỗi lớp tổ chức khoảng 15 ngày vào các ngày thứ Bảy và Chủ nhật để thu hút nhiều thành viên tham gia.

- Rà soát, biên soạn tư liệu tổng hợp Đờn ca tài tử Nam Bộ trên địa bàn tỉnh Cà Mau *(lịch sử, nhạc phổ bản, cấu trúc tác phẩm, lý luận biểu diễn)*. Biên tập tài liệu giảng dạy, phim tài liệu, clip minh họa phục vụ việc truyền dạy và phổ biến.

- Thực hiện ghi âm, ghi hình các buổi biểu diễn, lớp dạy, phỏng vấn nghệ nhân nhằm số hóa và lưu trữ tài liệu di sản.

4. Hỗ trợ Nghệ nhân và các câu lạc bộ

- Rà soát thực trạng hoạt động các Câu lạc bộ Đờn ca tài tử, đội ngũ nghệ nhân, cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ sinh hoạt đờn ca tài tử trên địa bàn tỉnh. Trên cơ sở kết quả rà soát, phân loại các câu lạc bộ theo mức độ hoạt động; xác định các câu lạc bộ hoạt động hiệu quả để củng cố, hỗ trợ và nhân rộng; xác định các câu lạc bộ hoạt động yếu, không thường xuyên để có giải pháp hỗ trợ, kiện toàn; tăng cường kết nối giữa các câu lạc bộ trong và ngoài địa phương, bảo đảm tính đại diện, tính lan tỏa và tính bền vững.

- Hỗ trợ kinh phí, cơ sở vật chất, công cụ, âm thanh, nhạc cụ… cho các Câu lạc bộ.

- Trợ cấp sinh hoạt hàng tháng, hỗ trợ tiền đóng bảo hiểm y tế đối với Nghệ nhân nhân dân, Nghệ nhân ưu tú.

- Rà soát và hướng dẫn các cá nhân đủ điều kiện lập hồ sơ đăng ký xét tặng danh hiệu "Nghệ nhân nhân dân", "Nghệ nhân ưu tú" trong lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể theo đúng quy định pháp luật hiện hành để đề nghị cấp có thẩm quyền trình Chủ tịch nước phong tặng danh hiệu "Nghệ nhân ưu tú", "Nghệ nhân nhân dân" cho các cá nhân có nhiều thành tích đóng góp đặc biệt vào công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thế Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ của tỉnh.

- 05 năm/lần tổ chức xét danh hiệu "Câu lạc bộ Đờn ca tài tử tiêu biểu", "Nghệ nhân Đờn ca tài tử tiêu biểu".

5. Liên hoan, giao lưu, sáng tác

- Tổ chức Hội thi Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ cấp tỉnh định kỳ 01 năm/01 lần *(riêng năm 2027 đăng cai cấp khu vực)*.

- Đăng cai tổ chức Liên hoan Đờn ca tài tử Nam bộ *(cấp khu vực)* vào năm 2027.

- Tổ chức Hội thi Đờn ca tài tử học đường, định kỳ hàng năm.

- Tổ chức cuộc thi sáng tác lời mới 20 bản Tổ Đờn ca tài tử cấp tỉnh định kỳ 01 năm/01 lần.

6. Truyền thông, gắn phát huy giá trị di sản với du lịch và cộng đồng, phát triển công nghiệp văn hóa để tạo sinh kế cho địa phương

- Xây dựng chuyên trang tuyên truyền về bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trên Báo và phát thanh, truyền hình Cà Mau. Truyền thông, gắn phát huy giá trị di sản với du lịch và cộng đồng, phát triển công nghiệp văn hóa để tạo sinh kế cho địa phương.

- Xây dựng bộ nhận diện truyền thông về Nghệ thuật Đờn ca tài tử Cà Mau. Đưa Đờn ca tài tử trở thành sản phẩm phục vụ các sự kiện văn hóa, lễ hội của tỉnh.

7. Kỷ niệm 15 năm di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử được UNESCO ghi danh vào Danh sách Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại *(2013 - 2028)*

- Tổ chức Hội thảo khoa học cấp tỉnh "Giải pháp bảo tồn và phát huy giá trị Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trên địa bàn tỉnh Cà Mau" nhân dịp kỷ niệm 15 năm UNESCO vinh danh nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ là Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại *(2013 - 2028)*.

- Tổ chức Chương trình nghệ thuật đặc biệt kỷ niệm 15 năm UNESCO ghi danh.

- Tổ chức triển lãm chuyên đề "Không gian Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ".

VII. LỘ TRÌNH, THỜI GIAN TRIỂN KHAI

1. Năm 2026

1.1. Rà soát thực trạng hoạt động các Câu lạc bộ Đờn ca tài tử, đội ngũ nghệ nhân, cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ sinh hoạt đờn ca tài tử trên địa bàn tỉnh.

- Đơn vị chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Đơn vị phối hợp: UBND các xã, phường.

- Thời gian: Quý IV/2026.

1.2. Tổ chức các lớp truyền dạy Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trên địa bàn tỉnh phối hợp rà soát, biên soạn tư liệu tổng hợp Đờn ca tài tử Nam Bộ trên địa bàn tỉnh Cà Mau (lịch sử, nhạc phổ bản, cấu trúc tác phẩm, lý luận biểu diễn). Biên tập tài liệu giảng dạy, phim tài liệu, clip minh họa phục vụ việc truyền dạy và phổ biến

- Đơn vị chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Đơn vị phối hợp: Liên hiệp các Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh; Các sở, ban, ngành cấp tỉnh; UBND các xã, phường.

- Thời gian: Quý IV/2026.

- Dự kiến kinh phí: 266.500.000 đồng.

1.3. Xây dựng chuyên trang tuyên truyền về Đờn ca tài tử Nam Bộ; Thực hiện công tác tuyên truyền trên Báo và phát thanh, truyền hình Cà Mau

- Đơn vị chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Đơn vị phối hợp: Báo và phát thanh, truyền hình Cà Mau; Tạp chí Văn nghệ Cà Mau.

- Thời gian: Từ khi Đề án được phê duyệt đến tháng 12.

- Dự kiến kinh phí: 90.000.000 đồng.

1.4. Tổ chức Liên hoan Đờn ca tài tử tỉnh Cà Mau lần II - năm 2026

- Đơn vị chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Đơn vị phối hợp: Liên hiệp các Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh; các sở, ban, ngành cấp tỉnh; UBND các xã, phường.

- Thời gian: Quý IV/2026.

- Dự kiến kinh phí: 592.000.000 đồng *(kinh phí đã giao cho đơn vị tại Quyết định số 02062/QĐ-UBND ngày 10/12/2025 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Cà Mau).*

2. Năm 2027

2.1. Tổ chức các lớp truyền dạy Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trên địa bàn tỉnh

- Đơn vị chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Đơn vị phối hợp: Liên hiệp các Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh; các sở, ban, ngành cấp tỉnh; UBND các xã, phường.

- Thời gian: Quý I, Quý II, Quý III/2027.

- Dự kiến kinh phí: 266.500.000 đồng.

2.2. Duy trì chuyên trang, chuyên mục tuyên truyền về Đờn ca tài tử Nam Bộ; thực hiện công tác tuyên truyền trên Báo và phát thanh, truyền hình Cà Mau

- Đơn vị chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Đơn vị phối hợp: Báo và phát thanh, truyền hình Cà Mau; Tạp chí Văn nghệ Cà Mau.

- Thời gian: Từ tháng 01 đến tháng 12.

- Dự kiến kinh phí: 150.000.000 đồng.

2.3. Tổ chức sưu tầm, kiểm kê di sản Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trên địa bàn tỉnh.

- Đơn vị chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Đơn vị phối hợp: UBND các xã, phường.

- Thời gian: Quý II/2027.

- Dự kiến kinh phí: 200.000.000 đồng.

2.4. Tổ chức Liên hoan Đờn ca tài tử học đường tỉnh Cà Mau

- Đơn vị chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Đơn vị phối hợp: Liên hiệp các Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh; Sở Giáo dục và Đào tạo; các sở, ban, ngành cấp tỉnh; UBND các xã, phường.

- Thời gian: Quý III/2027.

- Dự kiến kinh phí: 242.000.000 đồng.

2.5. Tổ chức cuộc thi sáng tác lời mới 20 bản Tổ Đờn ca tài tử cấp tỉnh

- Đơn vị chủ trì: Liên hiệp các Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh.

- Đơn vị phối hợp: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch; các sở, ban, ngành cấp tỉnh; UBND các xã, phường.

- Thời gian: Quý III/2027.

- Dự kiến kinh phí: 200.000.000 đồng.

2.6. Xây dựng dự án số hóa di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ

- Đơn vị chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Đơn vị phối hợp: Sở Khoa học và Công nghệ; các sở, ban, ngành cấp tỉnh; UBND các xã, phường.

- Thời gian: Quý II/2027.

- Dự kiến kinh phí: 5.000.000.000 đồng.

2.7. Đăng cai tổ chức Liên hoan Đờn ca tài tử Nam Bộ (cấp khu vực)

- Đơn vị chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Đơn vị phối hợp: Các sở, ban, ngành cấp tỉnh; UBND các xã, phường.

- Thời gian: Quý III/2027.

- Dự kiến kinh phí: 4.000.000.000 đồng.

3. Năm 2028

3.1. Tổ chức các lớp truyền dạy Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trên địa bàn tỉnh

- Đơn vị chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Đơn vị phối hợp: Liên hiệp các Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh; các sở, ban, ngành cấp tỉnh; UBND các xã, phường.

- Thời gian: Quý II, Quý III/2028.

- Dự kiến kinh phí: 266.500.000 đồng.

3.2. Duy trì chuyên trang, chuyên mục tuyên truyền về Đờn ca tài tử Nam Bộ; thực hiện công tác tuyên truyền trên Báo và phát thanh, truyền hình Cà Mau

- Đơn vị chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Đơn vị phối hợp: Báo và phát thanh, truyền hình Cà Mau; Tạp chí Văn nghệ Cà Mau.

- Thời gian: Từ tháng 01 đến tháng 12.

- Dự kiến kinh phí: 150.000.000 đồng.

3.3. Tổ chức Liên hoan Đờn ca tài tử tỉnh Cà Mau lần III - năm 2028

- Đơn vị chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Đơn vị phối hợp: Liên hiệp các Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh; các sở, ban, ngành cấp tỉnh; UBND các xã, phường.

- Thời gian: Quý III/2028.

- Dự kiến kinh phí: 500.000.000 đồng.

3.4. Tổ chức cuộc thi sáng tác lời mới 20 bản Tổ Đờn ca tài tử cấp tỉnh

- Đơn vị chủ trì: Liên hiệp các Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh.

- Đơn vị phối hợp: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch; các sở, ban, ngành cấp tỉnh; UBND các xã, phường.

- Thời gian: Quý III/2028.

- Dự kiến kinh phí: 200.000.000 đồng.

3.5. Tổ chức Liên hoan Đờn ca tài tử học đường tỉnh Cà Mau

- Đơn vị chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Đơn vị phối hợp: Liên hiệp các Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh; các sở, ban, ngành cấp tỉnh; UBND các xã, phường.

- Thời gian: Quý III/2028.

- Dự kiến kinh phí: 242.000.000 đồng.

3.6. Tổ chức Hội thảo khoa học cấp tỉnh "Giải pháp bảo tồn và phát huy giá trị Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trên địa bàn tỉnh Cà Mau" nhân dịp kỷ niệm 15 năm UNESCO vinh danh (2013 - 2028)

- Đơn vị chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Đơn vị phối hợp: Liên hiệp các Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh; các sở, ban, ngành cấp tỉnh; UBND các xã, phường.

- Thời gian: Quý III/2028.

- Dự kiến kinh phí: 300.000.000 đồng.

3.8. Tổ chức Chương trình nghệ thuật đặc biệt kỷ niệm 15 năm UNESCO ghi danh

- Đơn vị chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Đơn vị phối hợp: Các sở, ban, ngành cấp tỉnh; UBND các xã, phường.

- Thời gian: Quý IV/2028 *(dự kiến vào dịp 24/11)*.

- Dự kiến kinh phí: 1.000.000.000 đồng.

3.9. Tổ chức triển lãm chuyên đề "Không gian Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ" (kỷ niệm 15 năm UNESCO ghi danh)

- Đơn vị chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Đơn vị phối hợp: Liên hiệp các Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh; các sở, ban, ngành cấp tỉnh; UBND các xã, phường.

- Thời gian: Quý IV/2028.

- Dự kiến kinh phí: 300.000.000 đồng.

3.10. Rà soát, hướng dẫn cá nhân đủ điều kiện lập hồ sơ đề nghị xét tặng danh hiệu "Nghệ nhân ưu tú", "Nghệ nhân nhân dân"

- Đơn vị chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Đơn vị phối hợp: Sở Nội vụ; Liên hiệp các Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh; UBND các xã, phường.

- Thời gian: Khi các Bộ, Ngành Trung ương có văn bản hướng dẫn.

4. Năm 2029

4.1. Tổ chức các lớp truyền dạy Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trên địa bàn tỉnh

- Đơn vị chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Đơn vị phối hợp: Các sở, ban, ngành cấp tỉnh; Liên hiệp các Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh; UBND các xã, phường.

- Thời gian: Quý II, Quý III/2029.

- Dự kiến kinh phí: 266.500.000 đồng.

4.2. Duy trì chuyên trang, chuyên mục tuyên truyền về Đờn ca tài tử Nam Bộ; thực hiện công tác tuyên truyền trên Báo và phát thanh, truyền hình Cà Mau

- Đơn vị chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Đơn vị phối hợp: Báo và phát thanh, truyền hình Cà Mau; Tạp chí Văn nghệ Cà Mau.

- Thời gian: Từ tháng 01 đến tháng 12.

- Dự kiến kinh phí: 150.000.000 đồng.

4.3. Tổ chức Liên hoan Đờn ca tài tử tỉnh Cà Mau lần IV - năm 2029

- Đơn vị chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Đơn vị phối hợp: Liên hiệp các Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh; các sở, ban, ngành cấp tỉnh; UBND các xã, phường.

- Thời gian: Quý III/2029.

- Dự kiến kinh phí: 500.000.000 đồng.

4.4. Tổ chức cuộc thi sáng tác lời mới 20 bản Tổ Đờn ca tài tử cấp tỉnh

- Đơn vị chủ trì: Liên hiệp các Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh.

- Đơn vị phối hợp: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch; UBND các xã, phường.

- Thời gian: Quý III/2029.

- Dự kiến kinh phí: 200.000.000 đồng.

4.5. Tổ chức Liên hoan Đờn ca tài tử học đường tỉnh Cà Mau

- Đơn vị chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Đơn vị phối hợp: Liên hiệp các Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh; các sở, ban, ngành cấp tỉnh; UBND các xã, phường.

- Thời gian: Quý III/2029.

- Dự kiến kinh phí: 242.000.000 đồng.

5. Năm 2030

5.1. Tổ chức các lớp truyền dạy Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trên địa bàn tỉnh

- Đơn vị chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Đơn vị phối hợp: Các sở, ban, ngành cấp tỉnh; Liên hiệp các Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh; UBND các xã, phường.

- Thời gian: Quý II, Quý III/2030.

- Dự kiến kinh phí: 266.500.000 đồng.

5.2. Duy trì chuyên trang, chuyên mục tuyên truyền về Đờn ca tài tử Nam Bộ; thực hiện công tác tuyên truyền trên Báo và phát thanh, truyền hình Cà Mau

- Đơn vị chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Đơn vị phối hợp: Báo và phát thanh, truyền hình Cà Mau; Tạp chí Văn nghệ Cà Mau.

- Thời gian: Từ tháng 01 đến tháng 12.

- Dự kiến kinh phí: 150.000.000 đồng.

5.3. Tổ chức Liên hoan Đờn ca tài tử học đường tỉnh Cà Mau

- Đơn vị chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Đơn vị phối hợp: Liên hiệp các Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh; các sở, ban, ngành cấp tỉnh; UBND các xã, phường.

- Thời gian: Quý III/2030

- Dự kiến kinh phí: 242.000.000 đồng.

5.4. Tổ chức cuộc thi sáng tác lời mới 20 bản Tổ Đờn ca tài tử cấp tỉnh

- Đơn vị chủ trì: Liên hiệp các Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh.

- Đơn vị phối hợp: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch; UBND các xã, phường.

- Thời gian: Quý III/2030.

- Dự kiến kinh phí: 200.000.000 đồng.

5.5. Tổ chức Liên hoan Đờn ca tài tử tỉnh Cà Mau lần V - năm 2030

- Đơn vị chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Đơn vị phối hợp: Các sở, ban, ngành cấp tỉnh; Liên hiệp các Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh; UBND các xã, phường.

- Thời gian: Quý III/2030.

- Dự kiến kinh phí: 500.000.000 đồng.

5.6. Xét danh hiệu "Câu lạc bộ Đờn ca tài tử tiêu biểu", "Nghệ nhân Đờn ca tài tử tiêu biểu"

- Đơn vị chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Đơn vị phối hợp: Liên hiệp các Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh; UBND các xã, phường.

- Thời gian: Quý III/2030.

- Dự kiến kinh phí: 150.000.000 đồng.

5.7. Tổng kết, đánh giá kết quả thực hiện Đề án quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trên địa bàn tỉnh Cà Mau giai đoạn 2026 - 2030; đề xuất phương hướng, nhiệm vụ giai đoạn tiếp theo

- Đơn vị chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Đơn vị phối hợp: Liên hiệp các Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh; các sở, ban, ngành cấp tỉnh; UBND các xã, phường.

- Thời gian: Quý IV/2030.

- Dự kiến kinh phí: 100.000.000 đồng.

6. Hoạt động Ủy ban nhân dân cấp xã thực hiện từ năm 2026 - 2030

6.1. Hỗ trợ cho Câu lạc bộ Đờn ca tài tử cấp xã lần đầu khi thành lập một lần để mua sắm nhạc cụ, đạo cụ, công cụ, đồ vật, đồ tạo tác phục vụ thực hành, truyền dạy, sáng tạo, trình diễn di sản văn hóa phi vật thể

- Đơn vị chủ trì: UBND các xã, phường.

- Thời gian: Hàng năm.

- Dự kiến kinh phí: 1.920.000.000đồng.

6.2. Hỗ trợ kinh phí hoạt động hằng năm cho Câu lạc bộ Đờn ca tài tử cấp xã trong quá trình hoạt động

- Đơn vị chủ trì: UBND các xã, phường.

- Thời gian: Hàng năm.

- Dự kiến kinh phí: 1.600.000.000đồng.

6.3. Mức trợ cấp sinh hoạt hàng tháng đối với Nghệ nhân nhân dân, Nghệ nhân ưu tú

- Đơn vị chủ trì: UBND các xã, phường.

- Thời gian: Hàng năm.

- Dự kiến kinh phí: 4.095.000.000đồng. Trường hợp phát sinh kinh phí, trình cấp có thẩm quyền xem xét, phê duyệt theo quy định *(hiện nay tỉnh Cà Mau còn 04 hồ sơ Nghệ nhân Nhân dân và 16 hồ sơ Nghệ nhân ưu tú của di sản văn hóa phi vật thể Đờn ca tài tử Nam Bộ đang được Chính phủ xét tặng theo quy định)*

6.4. Hỗ trợ tiền đóng bảo hiểm y tế đối với Nghệ nhân nhân dân, Nghệ nhân ưu tú

- Đơn vị chủ trì: UBND các xã, phường.

- Thời gian: Hàng năm.

- Dự kiến kinh phí: Thực hiện theo quy định hiện hành về bảo hiểm y tế, bảo hiểm y tế xã an toàn khu. Trường hợp phát sinh kinh phí, trình cấp có thẩm quyền xem xét, phê duyệt theo quy định.

6.5. Hỗ trợ chi phí mai táng đối với Nghệ nhân nhân dân, Nghệ nhân ưu tú (nếu có phát sinh)

- Đơn vị chủ trì: UBND các xã, phường.

- Trường hợp có phát sinh kinh phí trình cấp có thẩm quyền phê duyệt.

VIII. KINH PHÍ TRIỂN KHAI

1. Tổng kinh phí thực hiện: 24.547.500.000 đồng *(Bằng chữ: Hai mươi bốn tỷ, năm trăm bốn mươi bảy triệu năm trăm ngàn đồng).*

(kèm theo phụ lục khái toán kinh phí)

2. Nguồn kinh phí thực hiện

- Kinh phí thực hiện Đề án được bảo đảm từ nguồn ngân sách nhà nước và các nguồn kinh phí hợp pháp khác *(nếu có)* theo quy định của pháp luật về ngân sách nhà nước và pháp luật có liên quan.

- Lồng ghép kinh phí từ các chương trình mục tiêu quốc gia giai đoạn 2025-2030 đã được cấp có thẩm quyền phê duyệt.

IX. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Đề nghị Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy

Xây dựng kế hoạch, định hướng các nội dung tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng về mục đích, ý nghĩa, tầm quan trọng và giá trị to lớn của Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ là di sản văn hóa phi vật thể của nhân loại; nâng cao

nhận thức và tỉnh thần trách nhiệm của các tổ chức và mỗi cá nhân trong việc giữ gìn và phát huy giá trị Nghệ thuật Đờn ca tài tử, loại hình nghệ thuật độc đáo của Nam Bộ.

2. Đề nghị Báo và phát thanh, truyền hình Cà Mau

- Phối hợp xây dựng chương trình phát thanh, truyền hình đặc biệt tuyên truyền về ý nghĩa, tầm quan trọng của Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trong công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại.

- Mở chuyên trang, chuyên mục tuyên truyền về ý nghĩa, tầm quan trọng của Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trong công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại; cử phóng viên viết các tin, bài phản ánh, tuyên truyền về ý nghĩa, giá trị và tính khoa học của nghệ thuật đờn ca tài tử Nam Bộ.

3. Đề nghị Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh và các tổ chức chính trị - xã hội cấp tỉnh

Chỉ đạo, hướng dẫn các tổ chức thành viên của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh và Ủy ban Mặt trận Tổ quốc các xã, phường tích cực tham gia phối hợp và tổ chức triển khai công tác tuyên truyền, vận động đoàn viên, hội viên và Nhân dân hưởng ứng tích cực các hoạt động nhằm bảo tồn và phát huy giá trị to lớn của Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ là di sản văn hóa phi vật thể của nhân loại, nâng cao nhận thức và tinh thần trách nhiệm của các tổ chức và mỗi cá nhân trong việc tham gia giữ gìn và phát huy giá trị Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ, loại hình nghệ thuật độc đáo của Nam Bộ.

4. Đề nghị Tỉnh đoàn Cà Mau

- Phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch và Liên hiệp các Hội Văn học - Nghệ thuật tỉnh tổ chức Hội thi Đờn ca tài tử học đường.

- Tổ chức tuyên truyền, phát động đến toàn thể cán bộ Đoàn và đoàn viên, thanh thiếu niên về ý nghĩa, giá trị và tính khoa học của Nghệ thuật Đờn ca tài tử, loại hình nghệ thuật độc đáo của Nam Bộ.

- Chỉ đạo các cấp bộ Đoàn trong tỉnh và huy động lực lượng Đoàn viên, thanh thiếu niên tích cực tham gia tập luyện và cổ vũ các hoạt động bảo tồn và phát huy giá trị Nghệ thuật Đờn ca tài tử; vận động mỗi cán bộ Đoàn và đoàn viên, thanh thiếu niên biết ca ít nhất từ 01 đến 02 bài trong 20 bài tổ Đờn ca tài tử; đồng thời, có kế hoạch tổ chức giao lưu, Liên hoan Đờn ca tài tử trong lực lượng đoàn viên, thanh thiếu niên.

5. Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch

- Chủ trì, phối hợp với các cơ quan, đơn vị, địa phương có liên quan triển khai thực hiện hiệu quả Đề án này đảm bảo đúng theo quy định; tham mưu trình Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh ban hành Kế hoạch triển khai Đề án hằng năm.

- Chủ trì, phối hợp với Sở Giáo dục và Đào tạo và Liên hiệp các Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh lựa chọn giáo trình, chỉ đạo lồng ghép giảng dạy Nghệ thuật Đờn ca tài tử vào môn âm nhạc và các hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp *(hoạt động trải nghiệm và trải nghiệm hướng nghiệp)* theo chủ đề của tháng trong năm học theo kế hoạch của nhà trường. Đồng thời, có kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng các giáo viên, nghệ nhân có khả năng truyền dạy, xây dựng lực lượng đủ mạnh cả về số lượng và chất lượng để đáp ứng nhu cầu nguồn nhân lực trong công tác đào tạo và hướng dẫn hoạt động ở cơ sở.

- Chủ trì, phối hợp các cấp, các ngành tuyên truyền sâu rộng với nhiều hình thức đa dạng, phong phú để nâng cao nhận thức của các cấp, các ngành, các tổ chức đoàn thể và cộng đồng cư dân về các hoạt động đầu tư, bảo tồn và phát huy giá trị Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trên địa bàn tỉnh.

- Chủ trì, phối hợp với Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh và các tổ chức đoàn thể trong tỉnh đưa Nghệ thuật Đờn ca tài tử vào nội dung sinh hoạt thường xuyên của các tổ chức Đoàn, Hội; xem đây là một trong những nội dung hoạt động và thi đua khen thưởng của tổ chức Mặt trận và các đoàn thể hàng năm.

- Chủ trì, phối hợp với các cơ quan, đơn vị, địa phương, doanh nghiệp du lịch, khu, điểm du lịch nghiên cứu xây dựng, khai thác các sản phẩm du lịch văn hóa gắn với Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ; hướng dẫn, hỗ trợ hình thành không gian biểu diễn Đờn ca tài tử phục vụ khách du lịch; lồng ghép giới thiệu, quảng bá Đờn ca tài tử trong các chương trình xúc tiến, quảng bá du lịch của tỉnh; bảo đảm việc khai thác di sản phục vụ du lịch tôn trọng giá trị nguyên gốc, vai trò của nghệ nhân và cộng đồng chủ thể.

- Chủ động tham mưu các nội dung được giao chủ trì trong Đề án.

- Huy động doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân có tâm huyết đồng hành, tài trợ, đầu tư tổ chức các chương trình, hoạt động biểu diễn, giao lưu, quảng bá Nghệ thuật Đờn ca tài tử.

- Xây dựng kế hoạch tổ chức Liên hoan Đờn ca tài tử cấp tỉnh; Liên hoan Đờn ca tài tử học đường; thường xuyên tổ chức điều tra, kiểm kê, đánh giá kết quả phong trào Đờn ca tài tử tại các địa phương. Kịp thời đề xuất biểu dương, khen thưởng cho các tập thể, cá nhân có nhiều đóng góp xuất sắc cho công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ tại các địa phương.

- Phối hợp các sở, ban, ngành cấp tỉnh, UBND các xã, phường tích cực tham mưu Ủy ban nhân dân tỉnh chỉ đạo, thực hiện tốt Chương trình hành động quốc gia về bảo vệ và phát huy giá trị Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch. Đồng thời, phối hợp, đồng hành cùng các tỉnh, thành phố có Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ liên kết, cụ thể hóa những nội dung của Chương trình hành động quốc gia, để triển khai, thực hiện có hiệu quả đề án và tổng hợp báo cáo về Ủy ban nhân dân tỉnh, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch theo quy định.

- Phối hợp, chỉ đạo và tổ chức thông tin, tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng về giá trị to lớn của Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ, là di sản

văn hóa phi vật thể của nhân loại; nâng cao nhận thức và tỉnh thần trách nhiệm của các tổ chức và mỗi cá nhân trong việc giữ gìn và phát huy giá trị Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ.

- Chủ trì phối hợp với các đơn vị có liên quan nghiên cứu, đề xuất cơ chế, chính sách hỗ trợ, chế độ đãi ngộ phù hợp đối với nghệ nhân, nghệ sĩ, giáo viên và các lực lượng tham gia truyền dạy, nhằm khuyến khích, động viên, tạo điều kiện duy trì, phát triển đội ngũ kế thừa.

- Chủ trì, nghiên cứu, phối hợp với Liên hiệp các Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh và các cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp và tổ chức, cá nhân có liên quan xây dựng chương trình biểu diễn, giao lưu Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ định kỳ tại Nhà hát Cao Văn Lầu bằng nguồn lực xã hội hóa; khuyến khích, huy động các doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân đồng hành, tài trợ và đầu tư cho các hoạt động biểu diễn, giao lưu, quảng bá di sản, bảo đảm phù hợp với quy định pháp luật và giữ gìn giá trị truyền thống của di sản.

- Thực hiện chế độ thông tin, báo cáo định kỳ hằng năm *(hoặc đột xuất khi có yêu cầu)* về tình hình triển khai Đề án gửi Ủy ban nhân dân tỉnh và Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch theo quy định.

- Báo cáo sơ kết, đánh giá lại sau 02 năm triển khai đề án, xem xét điều chỉnh *(nếu cần)* để bảo đảm việc triển khai phù hợp với thực tiễn.

6. Sở Nội vụ

- Phối hợp Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch và các đơn vị liên quan tham mưu UBND tỉnh về công tác khen thưởng, biểu dương các tập thể và cá nhân có nhiều thành tích xuất sắc trong công tác bảo tồn và phát huy giá trị Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ và đề xuất phong tặng danh hiệu Nhà nước cho các nghệ nhân Đờn ca tài tử Nam Bộ.

- Phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch nghiên cứu, đề xuất cơ chế, chính sách hỗ trợ, chế độ đãi ngộ phù hợp đối với nghệ nhân, nghệ sĩ, giáo viên và các lực lượng tham gia truyền dạy, nhằm khuyến khích, động viên, tạo điều kiện duy trì, phát triển đội ngũ kế thừa.

7. Sở Tài chính: Trên cơ sở Kế hoạch được phê duyệt hàng năm và nhu cầu dự toán kinh phí của các cơ quan, đơn vị chủ trì thực hiện nhiệm vụ, sau khi đã lồng ghép kinh phí từ các chương trình mục tiêu quốc gia giai đoạn 2025 - 2030 được cấp có thẩm quyền phê duyệt và các nguồn kinh phí hợp pháp khác *(nếu có),* Sở Tài chính tổng hợp, tham mưu cấp có thẩm quyền bố trí kinh phí thực hiện theo quy định của pháp luật về Ngân sách nhà nước, bảo đảm phù hợp với khả năng cân đối ngân sách và phân cấp ngân sách.

8. Sở Giáo dục và Đào tạo

- Phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch lựa chọn giáo trình, chỉ đạo lồng ghép giảng dạy Nghệ thuật Đờn ca tài tử vào môn âm nhạc và các hoạt động

giáo dục ngoài giờ lên lớp *(hoạt động trải nghiệm và trải nghiệm hướng nghiệp)* theo chủ đề của tháng trong năm học theo kế hoạch của nhà trường.

- Phối hợp nghiên cứu, tham mưu việc xây dựng nội dung, chuyên đề, chương trình đào tạo, bồi dưỡng phù hợp về Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ tại các cơ sở giáo dục, cơ sở giáo dục nghề nghiệp và cơ sở đào tạo trên địa bàn tỉnh theo quy định và điều kiện thực tế.

- Cử lực lượng giáo viên tham gia các lớp tập huấn, bồi dưỡng về Nghệ thuật Đờn ca tài tử; cử học sinh, học viên và giáo viên tham gia Liên hoan Đờn ca tài tử học đường do Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tổ chức.

9. Sở Khoa học và Công nghệ

Phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch nghiên cứu, đề xuất giải pháp ứng dụng khoa học, công nghệ và chuyển đổi số trong công tác kiểm kê, tư liệu hóa, số hóa và xây dựng cơ sở dữ liệu về Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ; hỗ trợ kết nối, tích hợp, khai thác cơ sở dữ liệu số theo quy định; phối hợp triển khai dự án số hóa di sản theo thẩm quyền.

10. Đề nghị Liên hiệp các Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh

- Chủ trì, phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch và các đơn vị có liên quan tổ chức cuộc thi sáng tác lời mới 20 bản Tổ Đờn ca tài tử cấp tỉnh.

- Phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch triển khai các nội dung cuộc thi sáng tác, phổ biến các tác phẩm Nghệ thuật Đờn ca tài tử; phối hợp công tác tổ chức vận động nghệ sĩ, nghệ nhân tham gia các trại sáng tác, hội thi, liên hoan, trình diễn Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trên địa bàn tỉnh.

- Phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch và các cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp và tổ chức, cá nhân có liên quan xây dựng chương trình biểu diễn, giao lưu Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ định kỳ tại Nhà hát Cao Văn Lầu bằng nguồn lực xã hội hóa.

- Phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch lựa chọn các nghệ nhân có khả năng truyền dạy nghệ thuật Đờn ca tài tử tập huấn các lớp Đờn ca tài tử do Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tổ chức; đề xuất thành phần tham gia chấm thi ở các liên hoan, hội thi Đờn ca tài tử cấp tỉnh, khu vực; triển khai các nội dung liên quan hoạt động bảo tồn, phát huy giá trị nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ gắn với công tác sáng tác, quảng bá và phát triển phong trào văn nghệ quần chúng trên địa bàn tỉnh.

11. Đề nghị Hội Khoa học Lịch sử tỉnh Cà Mau

- Phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch và các cơ quan liên quan trong việc nghiên cứu, sưu tầm, tư liệu hóa và hệ thống hóa các giá trị lịch sử - văn hóa của Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trên địa bàn tỉnh Cà Mau, góp phần làm rõ cơ sở khoa học và giá trị văn hóa của di sản.

- Tham gia tổ chức hoặc phối hợp tổ chức các hội thảo khoa học, tọa đàm chuyên đề về bảo tồn và phát huy giá trị Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ; đóng góp ý kiến chuyên môn trong việc xây dựng các chương trình, đề án, kế hoạch liên quan đến di sản văn hóa phi vật thể của địa phương.

- Phối hợp nghiên cứu, biên soạn tài liệu khoa học, tư liệu lịch sử, chuyên khảo hoặc các ấn phẩm nghiên cứu về Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ gắn với lịch sử hình thành và phát triển văn hóa của vùng đất Cà Mau.

- Tham gia tư vấn chuyên môn trong việc xây dựng cơ sở dữ liệu, số hóa tư liệu, bảo tồn tri thức dân gian và các giá trị truyền thống liên quan đến Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ.

- Phối hợp tuyên truyền, nâng cao nhận thức của cộng đồng về giá trị lịch sử - văn hóa của Nghệ thuật Đờn ca tài từ Nam Bộ thông qua các hoạt động nghiên cứu, hội thảo, tọa đàm khoa học và các hoạt động văn hóa - xã hội.

12. Các sở, ban, ngành, Đoàn thể cấp tỉnh

- Chủ động tổ chức triển khai hiệu quả công tác bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ phù hợp với chức năng, nhiệm vụ và điều kiện thực tế của địa phương, đơn vị.

- Chủ động tham mưu các nội dung được giao chủ trì trong Đề án.

- Thực hiện chế độ thông tin, báo cáo định kỳ và đột xuất *(khi có yêu cầu)* về kết quả triển khai thực hiện, gửi về Ủy ban nhân dân tỉnh *(thông qua Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch)* để tổng hợp.

13. Ủy ban nhân dân các xã, phường

- Chỉ đạo các phòng, ban, đơn vị có kế hoạch tổ chức triển khai và thực hiện có hiệu quả Đề án này. Đồng thời, căn cứ vào nhiệm vụ được giao và thẩm quyền của địa phương; xây dựng chương trình, bố trí kinh phí cho các hoạt động thiết thực trong công tác bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ ở địa phương, cơ sở phù hợp với tình hình thực tế của từng địa phương. Định kỳ hàng năm báo cáo các nội dung về Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch **trước ngày 15/02** để tổng hợp xây dựng Kế hoạch năm.

- Rà soát, củng cố, thành lập và duy trì hoạt động các Câu lạc bộ Đờn ca tài tử tại xã, phường, ấp, khóm theo điều kiện thực tế; ưu tiên xây dựng các câu lạc bộ có lực lượng kế cận, nghệ nhân hoặc người có chuyên môn tham gia truyền dạy; từng bước xây dựng các mô hình câu lạc bộ Đờn ca tài tử hoạt động hiệu quả, làm hạt nhân phát triển phong trào tại cơ sở.

- Triển khai các hoạt động do Ủy ban nhân dân cấp xã thực hiện từ năm 2026 - 2030: Hỗ trợ cho Câu lạc bộ Đờn ca tài tử cấp xã lần đầu khi thành lập một lần để mua sắm nhạc cụ, đạo cụ, công cụ, đồ vật, đồ tạo tác phục vụ thực hành, truyền dạy, sáng tạo, trình diễn di sản văn hóa phi vật thể. Hỗ trợ kinh phí hoạt động hằng năm cho Câu lạc bộ Đờn ca tài tử cấp xã trong quá trình hoạt động. Mức trợ cấp sinh hoạt hàng tháng đối với đối tượng là Nghệ nhân ưu tú.

- Tổ chức tuyên truyền, vận động cán bộ, công chức, viên chức và Nhân dân trên địa bàn về ý nghĩa, giá trị di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ ở địa phương; chỉ đạo và phối hợp việc huy động cán bộ, công chức, viên chức, lực lượng đoàn viên, thanh thiếu niên và Nhân dân tích cực tham gia tập luyện và cổ vũ các hoạt động bảo tồn và phát huy giá trị Nghệ thuật Đờn ca tài tử; khuyến khích mỗi cán bộ, công chức, viên chức, đoàn viên, hội viên biết ca bài Dạ cổ hoài lang và biết ca ít nhất 02 câu vọng cổ và từ 01 - 02 bài trong 20 bài tổ của Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ.

- Xây dựng kế hoạch tổ chức giao lưu, liên hoan Đờn ca tài tử hàng năm tại cơ sở; tham gia Liên hoan Đờn ca tài tử cấp tỉnh, Liên hoan Đờn ca tài tử học đường; thường xuyên tổ chức điều tra, kiểm kê, đánh giá kết quả phong trào Đờn ca tài tử tại các địa phương. Kịp thời biểu dương, khen thưởng cho các tập thể, cá nhân có nhiều đóng góp tích cực cho công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử tại địa phương.

- Thường xuyên có kế hoạch chỉ đạo việc duy trì sinh hoạt, tập luyện của các câu lạc bộ Đờn ca tài tử của các địa phương; xây dựng các câu lạc bộ đờn ca tài tử đảm bảo có chất lượng, đặc biệt chú ý nghệ nhân trẻ tuổi, nghệ nhân trình diễn các bài bản tài tử mới sáng tác và có nội dung ca ngợi về thành tựu phát triển kinh tế - xã hội của địa phương và quê hương Cà Mau.

- Xem xét, ưu tiên các chính sách đãi ngộ, khen thưởng, biểu dương kịp thời cho các nghệ nhân Đờn ca tài tử tiêu biểu, có nhiều đóng góp tích cực, xuất sắc trong việc bảo vệ và phát huy giá trị Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ tại địa phương. Đồng thời, hàng năm dành một phần kinh phí chi cho công tác thi đua, khen thưởng, đào tạo, bồi dưỡng và tổ chức các hoạt động trong công tác bảo tồn và phát huy giá trị Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ của địa phương, đơn vị mình.

Trên đây là Đề án Quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trên địa bàn tỉnh Cà Mau giai đoạn 2026 - 2030. Đề nghị các địa phương, đơn vị có liên quan tham gia phối hợp, triển khai thực hiện Đề án đạt hiệu quả cao nhất./.